



C.J.Cherryhová
O BETNÝ
BARÁNOK

EDÍCIA

ETERNITY

CAROLINE JANICE CHERRYHOVÁ

OBETNÝ BARÁNOK

*

(THE SCAPEGOAT)

*

**EDÍCIA ETERNITY číslo 2.
1990**

1

De Franco sedí u stola naproti Elfovi a na okamih sa zasníva – žiadny pekný sen, ale o skutočných, nedávných udalostiach: všetky sú časťou toho, čo ho teraz obklopuje a o čom sníva; je to tak pravdivé, ako sú pravé spomienky – všetko trochu krajšie a trochu menej dôležité, než v čase, keď sa to stalo, lebo boli katalogizované ľudskými očami a ušami a lebo človek vníma oveľa viac a súčasne oveľa menej, než sa odohráva vo svete –

– Pôda sa dvíha s otrasným buchotom, a kúsky zeme udierajú dole ako dážď, stále a stále znova; a de Franco sa s námahou vztýčil na kolená, zatiaľ čo sa hrudy odrážali od jeho panciera. Možno sa približuje k miestu, kde v najbližšom okamihu bude kráter a miesto, kde je teraz, by sa mohlo stať kráterom v presne rovnakom okamihu. Nemá čas o tom premýšľať. Je len jedna možnosť, dostať sa preč z tohto nekrytého svahu a to znamená ísť ďalej a neostať stáť. De Franco sa zvíja a zmieta, aby pohol ťarchou panciera, na okamih je slepý, keď dýchací systém mu nedáva toľko, koľko potrebuje, ale jeho hrdlo je po troch dňoch tu vonku beztak celkom dorážané od prebytku kyslíku. Preklína ochranný oblek, nepríjemnosť, ktorá ho v tomto poslednom, dlhom behu do bezpečia hlbokého tunela zmáha oveľa bezprostrednejšie, než nepriateľ...

John de Franco bol na ceste domov, ak tento domov ešte existoval, ak granáty, čo zvalili ochranný štít v tejto zóne, nepováľali ho na celom fronte a oporný bod nezničili.

Elfovia sa koniec-koncov naučili aj u tohto zbraňového systému, kde treba udrieť, aby to bolo ono; a de Franco ich preklínal všetkých dokopy, zatiaľ čo mu tiekol do očí pot a kyslíková zmes mu trhala hrdlo a spôsobovala závrate. Tu i tam nechali granáty otriasť vzduch, pôdu a jeho kosti; nie po prvý raz ho dopad strely vrhol do vzduchu, buchol na rozrytú zem, posial ho črepinami a len pancier ho ochránil pred tým, aby bol prederavený ako sito smrteľnými črepinami granátov. Hneď nato zarinčali kovové a drevené úlomky na brnení a ako ďalšie v poradí príťažlivosti, pršali na neho hrudy zeme, zmiešané s vymrštenými kameňmi a väčšími kusmi zeme.

Potom hydraulicky zdvihol dohora ťarchu panciera, pretože sa

predsa nenachádzal priamo v mieste dopadu strely a teda ani nebol mŕtvy, aretoval kĺby a priviedol v zúfalom úsilí do čaptavého, vyčerpaného behu päťdesiat kíľ meravej keramiky a strojových dielcov a deväťdesiat kíľ chvejúceho sa, ľudského mäsa.

Bežať a padať a tackavo ísť ďalej, keď pocit závrate príliš zosilnie a nikdy nestrácať čas s okľúkami.

Ale raz záchvevy prestali, od granátov vyvolané otrasy zeme ustali a de Franco, prebojujúvajúc sa vpred nebezpečným terénom posiatym krátermi po granátoch si uvedomil ticho. Spomalil tackavé kroky a otočil sa, pancierom donútený ťažkopádne našľapovať, aby mohol vrhnúť pohľad za seba. Cez úzke zorné pole prierezu jeho obrazovky sa mihlo celé, dymom zaplnené údolie, všetko bolo osvetlené strašidelné zelenými, optickými ukazovateľmi, ktoré sa divo kmitali a hovorili mu, že jeho oči sa mykajú ako zúrivé a vyvolávajú viac dát, než chcel mat. Už sa obával, že je hluchý, tak hlboké bolo ticho pre jeho namáhaný sluch. Počul síce hučanie dýchadla ventilátora v obleku, ale tento zvuk tu bol vždy, počul ho dokonca v sne, mohol teda byť aj v jeho hlave a neprichádzať z uší. Udreľ si chrptom ruky, opancierovaným keramikou, do helmy, takisto opancierovanej keramikou a počul úder, aj keď vzdialene. Jeho sluch bol teda v poriadku. Len dym a bezútešné krátery v krajine mu ukazovali, kde dopadli granáty.

Zrazu preskočil jeden z týchto strašidelne zelených ukazovateľov, ukázal 000 a začal potom bežať ďalej. Nemotorne obrátil hlavu, aby mohol vrhnúť pohľad dohora a obrazovka priezoru sa prispôsobila radom svetelných zmien na oblohu. Ukazovateľ bežal stále ešte ďalej; a on nemohol na oblohe nič vidieť, ale oporný bod bol ešte tu, teraz vysielal a de Franco vedel, čo sa stalo. Číslo dosiahli hodnotu „KRITICKÁ“ a on sa znova otočil a pozeral na rovinu, keď už prichádzali prvé dopady striel a odznova stúpал dym.

Stál na vrchu kopca a pozoroval, ako pri vzdušnom nálete, ku ktorému pred polovicou večnosti dal podnet, sa divo strieľa na rovinu. Poznal ničivú silu lúčov a granátov. Jeho úplne prvou myšlienkou bolo, že teraz už nič neprerazí ochranný štít a že ľudia boli zachránení. Predišiel chaosu a mohol skryť chybu, ktorú urobil, keď pri pokuse nájsť nepriateľské zariadenia, takmer do nich vběhol.

Po triumfe nasledovala ihned' druhá myšlienka, že totiž na svete bolo už priveľa hluku, že sa už pričasto stretol so smrťou. Najradšej by plakal od uľahčenia a strachu, lebo bol ešte nažive a mohol sa pohybovať. Celkom slušné. Pozorovateľ z oporného bodu našiel prekliate palebné postavenie, padol do pasce a potom muselo prísť celé letectvo, aby ho vytiahlo z ohňa a k tomu zvrhnúť granáty v hodnote milióna kreditov, ktoré tam vonku zničili iné granáty v cene desiatich miliárd kreditov.

Srdečné blahoprianie, de Franco!

Prebehla ním triaška. Obrátil sa k scéne Chrbtom, zapol svoj zameriavací prístroj a začal kráčať, úplne, úplne pomaly, kladúc jednu nohu pred druhú a keby neurobil sem-tam prestávku a k tomu nechal aj nezablokovať údy svojho panciera, bol by sa zosypal. Tak išiel ďalej, s otvorenými ústami, v ušiach tvrdé chrčanie jeho vlastného dychu. Šiel ďalej, bezcieľne a nevedel, kde je, kým jeho jednotka nezachytila zameriavací signál a rádiom poradila zablúdenému chlapcovi, v ktorého návrat už nikto viac nedúfal.

„Vtedy ste nám veľmi zle uškodili,“ povedal Elf. „Bolo to posledné úsilie, ktorého sme boli schopní a vedeli sme, že by ste vyradili naše posledné zbrane. Vedeli sme, že to urobíte rýchlo a potom by ste prestali. Naučili sme sa spoliehať na vaše zvyky, aj keď sme im nerozumeli. Keď prišiel palebný prepád, zrútili sa veže a v meste bolo zabitých viac než tisíc našich.“

„A predsa ďalej pokračujete!“

„To budeme. Kým to neskončí alebo kým nebudeme mŕtvi.“

De Franco na okamih uprene pozrel na Elfa. Miestnosť je malá a sterilná, nič nepoukazuje na to, že je obývaná, ale sú tu všetky tie malé znaky ľudskej prítomnosti – pokojná spálňa v žltých a zelených pastelových tónoch. Stôl. Dve stoličky. Nepoužitá posteľ. Už hodiny sedia oproti sebe u tohto stola. Nehovoria viac už o teoretických veciach, už len myslia na najbližšiu minulosť. A de Franco badá, že znova stojí bezradne voči spôsobu myslenia Elfov. Nikdy z toho úplne nezmúdre. Predpoklady, stojace medzi riadkami, nie sú predpoklady, ktoré by mal človek, aj keď Elf celkom dôkladne ovláda reč.

Nakoniec de Franco povedal, porazený logikou, ktorá nie je logická: „Šiel som späť k môjmu opornému bodu. Zariadil som ostreľovanie granátmi, ale presne som vedel, že paľba prestala.“

Boli sme ešte nažive. To bolo všetko, čo sme vedeli. Nič osobného.“

Dostal kúpeľ, dostal niečo na jedenie a malú extraporciu whisky. Hlavný stan rozdeľoval whisky ako zvláštnu výhodu a na záchranu pred zbláznením, a pretože jej bolo tak málo, bola uschovávaná strážami a odmerovaná presne na gram. De Franco vypil svoju trojdňovú porciu a dodatočné kvantum hneď, len čo si strhol z tela oblek a dlho a poriadne sa osprchoval. Naraz vypil celú whisky na tri dni, lebo sa musel spamätať z troch dní služby vonku. Sedel v spodkoch vo svojom kúte, zatiaľ čo vojaci sa zaoberali svojím zamestnaním; a všetci pochopili, že tu bol muž na konci a vo všetkej vážnosti sa opíjal. Nikto nebol taký beztaktný alebo bláznivý, aby ho teraz rušil, ani aby mu blahoželal, lebo prežil, ani aby mu ponúkol, že si má ľahnúť spať, alebo ho rušil, čo aj len letmým pohľadom.

Vojaci mu neboli podriadení, prísne vzaté, nemal vôbec žiadne miesto v ich hierarchii, ku ktorej patrili, lebo on prišiel zo Zvláštneho komanda a bol pridelený tunajšiemu veliteľovi regulárnej armády, ktorý ho mohol nasadiť, keď si to vyžadovala potreba. Jeho oficiálne označenie znelo „podporučík John R. de Franco“, keby to niekoho zaujímalo, čo ale v tomto prípade, tu v bunkroch nikoho nezaujímalo. Bol príslušník Zvláštneho komanda a v súčasnosti dostával svoje rozkazy od služobne najstaršieho kapitána armády, ktorý v tomto frontovom úseku zastával funkciu veliteľa, lebo major nedávno zahynul, zatiaľ čo sám čakal na vystriedanie, zatiaľ čo vyššie šarže ostali chladné, suché a v bezpečí, vzdialené tisíc míľ za ochrannými štítmí a hore v orbite.

A John de Franco, príslušník Zvláštneho komanda a putujúci živý terč si uchovával svoj odznak, svoj svet a mesiac, svoju modrú baskickú čiapku a sivohnedú uniformu dobre zabalenú a chránenú pred vlhkosťou v protiplesňovej plastikovej torbe, na konci svojej kóje. Ochranný oblek bol jeho pracovná uniforma, prekliaty, nenávidený ochranný oblek, lebo každýkrát, keď ho nanovo skúšal, prispôboval, našiel iné miesto, kde ho mohol odierať. A teraz tu sedel v spodkoch, prvý pohár vypil rýchlo, ďalší a všetky ostatné v pomalých dúškoch a niekedy zažmurkal očami, keď sa zabudol.

Vojaci, muži a ženy, behali v podzemných kasárňach v spodkoch a tričkách, ako khaki sfarbené strašidlá, ktorých

pohlavie mu bolo ľahostajné a im medzi sebou vo všeobecnosti tak isto. Keď boli kóje obsadené dvojmo, dialo sa to z priateľstva, dlhej chvíle alebo z číreho zúfalstva. Hovorili drsnou rečou, ktorá sa stávala stále drsnejšou a keď sa po uviaznutí pod zemou, trvajúcom dlhé dni, poriadne rozšírila nuda, mali ich oči pekelné divý výraz, lebo boli, podľa počítania na múre vo vchode do bunkra 43, už vyše 37 mesiacov tu vonku a tu dole v tomto svete a Elfovia sa ešte stále držali, zahrabávali a zomierali, bez toho, aby sa vzdali, v nerozumne vysokom počte.

„Získať zajatcov,“ hovoril hlavný stav v radostnej obmedzenosti, ale zajatci páchali samovraždy. Elfovia jednoducho mohli ufujazdiť. tak, že *chceli* zomrieť.

„Kontakty vytvoriť,“ hovoril hlavný stan. „Dohovoriť sa...“ Čo znamenalo: so všetkými prostriedkami, ktoré im len napadli; ale to sa im nepodarilo vo vesmíre dlhé roky a nepočítali s tým, že budú mať viac šťastia na tomto svete. Keď ste chceli hovoriť s Elfom, muselo sa odísť buď na dostrel diaľkovo riadených lietadiel, alebo živých tvorov. Elfovia strieľali s nadšením na každý cieľ, čo sa im ponúkol. Elfovia strieľali aj na prvú, ľudskú loď, ktorú stretli pred dvadsiatimi rokmi a pri Corby Point zabili 1500 mužov, žien a detí, z dôvodov, ktoré nikto nikdy nepochopil. Pri sporadických zrážkach, ktoré sa premenili na krízu strieľali aj naďalej na každú ľudskú loď.

Potom sa ľudstvo – všetky tri ľudstva, Únia, Aliancia a vzdialená, mrzutá Zem – rozhodli, že u druhu, ktorý s výzbrojou, čo bola zastaralá o stáročia, tvrdohlavo napadol moderné, ľudské lode, nemôžu nariadiť zdržanlivosť – „musíme vari počkať,“ tak znel jednomyselný názor Zeme, „až dostanú do rúk pokrokovejšie veci? Až zasiahnu celý svet?“ Takými úvahami bola nepretržite trápená Zem, lebo bola presvedčená o svojej bezúhonnosti o svojej vynikajúcej dôležitosti pre celé universum. Ona, kolíska ľudstva. Únia sa obávala iných vecí – napríklad zrútenia sa poriadku, že by jej mohli vyklízuť kolónie, zatiaľ čo by bola zamestnaná inde. Únia tlačila na rýchlosť pri uzavretí tejto veci. Aliancia bola znepokojená, pretože Elfovia stáli na ich hraniciach presne tým smerom, ktorým chcela expandovať, aby naďalej predstihovala ambície Únie. Teda Únia chcela rýchly priebeh. Zem sa chcela znova starať o jej vlastné, komplikované záležitosti a Aliancia chcela teritórium a hlasovala pre „ponáhľaj sa pomaly,“ aby si na svojom krídle nevytvorila trvalé problémy. Boli aj iné

chýry, napríklad Aliancia mala údajne zachytiť z toho smeru signály od iných tvorov, než Elfov. Skutočne dôvod na znepokojenie. Každopádne bolo isté, že vojna sa popoháňala a súrila ďalej; a Elfovia opätovali tlak. Elfovia umierali vo veľkom počte, lebo ich lode sa nevyrovnali ľudským, akonáhle to ľudia zobrali vážne a uzavreli miesta vynorení a to subpriestoru, ktoré by ich priviedli do blízkosti ľudského vesmíru. Ale Elfovia nikdy nekapitulovali a pokúšali sa o to stále znova.

„A čo urobíme teraz?“ pýtalo sa Spojené vrchné velenie v svojom celku bez toho, aby to mienilo úplne doslovne – pretože sa práve konalo odporné krviprelievanie voči tvrdohlavému, odhodlanému a zle vyzbrojenému nepriateľovi. Únia a Zem chceli rýchle riešenie. Ale Únia plánovala ako zvyčajne dlhodobo; a v tomto bode sa zhodovali. „Keď eliminujeme každú loď, ktorú pošlú sem, a keď sa potom stiahnu, ako dlho to potom asi potrvá, až znova na nás vytiahnu s modernejšími zbraňami. Máme čo do činenia s bláznami.“

„Dostaňte sa im na telo!“ znelo heslo hlavného stanu. „Vyžehnite ich z nášho vesmírneho sektoru a preneste vojnu k nim! Musíme teraz na nich urobiť dojem – inak neskoršie budeme znášať následky, ktoré nikto nechce.“

To bolo pred dvadsiatimi rokmi. Podcenila sa húževnatosť Elfov. Akonáhle sa vojna preložila z vesmírnych ciest a ohraničila na jediný svet, poklesla na lokálny konflikt; Aliancia ešte stále investovala oddiely a peniaze; Únia kooperovala naďalej až k určitému stupňu. Zem posielala dobrodruhov a dobrovoľníkov, ktorí boli často ešte bláznivejší, než Elfovia; týchto oporný bod vytriedil tak rýchlo, ako to len bolo možné.

Tak spor vrel stále ďalej sedemnášť rokov a Elfovia zomierali a zomierali v ich nepočetných, zle vyzbrojených lodiach, až sa Spojené vrchné velenie rozhodlo k tvrdšiemu postupu; rýchlo vyradili z boja úbohú, malú vesmírnu základňu Elfov, umiestnili oddiely na svete Elfov a oporné body ľudí obklopili ochrannými štítmí proti strelám, aby viedli obmedzenú vojnu na povrchu tohto sveta – medzitým sa zbrane Elfov stávali stále elementárnejšími a primitívnejšími a oddiely pili svoje malé, importované prídely whisky a postupne upadávali do šialenstva.

Ľudia, čo stáli v úzkom spojení s vojnou Elfov, sa prispôbili im vlastným, bláznivým spôsobom. Ďaleko za frontami, ktoré teraz prebiehali na samotnej planéte Elfov, usídlili sa ľudia a

vybudovali pevné budovy. Prišli vedci, aby študovali Elfov a ohrozenú flóru a faunu pekného, Zemi podobného sveta, zatiaľ čo niekoľko centier Elfov ich ignorovalo a pokračovali bombové nálety a vytvárali nerozpleiteľný chaos, lebo ani Elfovia, ani ľudia sa nemohli vzdať alebo nepoznali dosť dobre nepriateľa, aby sa mohli dištancovať od vojny. Alebo zistiť, čo chcel ten druhý. A vojna mohla pokračovať stále ďalej – lebo pravdepodobne v komputeroch a záznamoch oných stredísk obyvateľstva ešte stále boli zaznamenané bojové plány a žiadny nepriateľ, ktorý musel toľko trpieť, ako medzitým Elfovia, to nemohol zabudnúť.

Vyjednávania neexistovali. Raz, len jediný raz, sa ľudia pokúsili priblížiť k jednému z mála neutrálnych obvodov, aby vyjednávali a ten celkom jednoducho ihneď vstúpil do vojny. A tak žili ľudia na svete Elfov a napriek všetkým štúdiám a námahám nemali ani tušenie, ako majú nazývať jeho obyvateľov, alebo ako sa planéta skutočne volá lebo prekliati Elfovia naostatok vyhodili do vzduchu vlastnú vesmírnu stanicu a systematicky zničili všetky záznamy, tak ako spustošili každú samotú, skôr než bola dobytá a ako zničili všetky záznamy a artefakty. Umierali, umierali a umierali, a niekedy (ale v terajších časoch zriedkavo) brali so sebou na smrť aj ľudí, ako vtedy, keď boli ešte vo vesmíre a napadli vesmírny oporný bod na Ticone raketami 3/4C a zanechali len prach. Tridsaťtisíc mŕtvych a žiadna prekliata možnosť nájsť aspoň trosky.

To bol ten incident, po ktorom sa Spojené vrchné velenie rozhodlo odstrániť Elfov z vesmíru.

A v terajších časoch ľudia obkľučovali mestá, ktoré nikdy nechceli dobyť, strhávali ulice, zostreľovali všetky lietadlá Elfov a preorávali poľnohospodárske plochy konvenčnými bombami a granátmi, stále sa snažiac, nezničiť svet úplne lebo dúfali, že Elfov časom budú môcť vysiliť. Ale Elfovia udierali späť plynom a chemickými zbraňami, ktoré ľudia doteraz nechceli nasadiť. Ľudia im odrezali prísun, ale napriek tomu si Elfovia akosi zaobstarali prostriedky, ktoré boli potrebné, aby tu prerazili obranné zariadenia oporného bodu, tak ako by boli ich zásoby nevyčerpatelné, akoby nezomierali hladom a akoby ich svet bol ešte stále zelený a nedotknutý.

De Franco pil pomaly a rozvážne ďalej a pritom sa prizeral vojakom v ich pomalom baletе aktivitey. Bola dobrá, Delta rota Ôsmich. Vojaci spoľahlivo urobili, čo sa od nich požadovalo v tejto

vojne, totiž držať oporný bod, zaistiť cesty, používané ľuďmi., budovať pristávacie plochy pre prísun a niekedy vyjsť von a nechať sa zabiť, aby sa ľudstvo posunulo po centimetroch k akémusi cieľu, ktorého zmysel rozumelo len Spojené vrchné veliteľstvo a ktorý odtiaľto vyzeral len ako nový, dopadmi granátov prederavený kopec. De Francovou úlohou bolo, takéto kopce vyhľadať. A hľadať zajatca, ktorý sa nechal zajať (trvalá úloha). A keď to bude možné, vypátrať zábery nepriateľa.

Väčšinou musel iba nájsť kopce a niekedy priviesť svoju rotu k tomu, aby kopec dobyla. A v tomto okamihu sa už viac nehodil k ničomu, lebo sa tak veľmi priblížili k tomu bezmennému mestu, ako sa to len dalo dosiahnuť hocíjakými kopcami a postaveniami. Potom si ľahnúť prosto na brucho, ale čo potom?

Dobýjať mesto centimeter za centimetrom, ulicu za ulicou, aby potom zistili, že každý prekliaty Elf, na ktorého narazili spáchal samovraždu? Tak to Elfovia radi robili, preto v dedinách ďalej južnejšie im zobrali prácu, ale z toho viac nevyplynulo, než nekonečné, zdĺhavé krviprelievania a mŕtvol s hladkou kožou, ktoré priťahovali hmyz a obrovských vtákov – oni zaobchádzali opatrne so svojou ekológiou, posúdil vedecký úrad v svojich nekonečných správach; akýsi blázon napísal referát, ktorý skúmal šance na prežitie veľkých, okrídlených tvorov, keď dominujúci druh nezaobchádzal s nimi veľmi opatrne.

„...alebo tie prekliaté vtáky sú jednoducho strašne krvilačné a vydržia viac, než Elfovia,“ dumal de Franco, opitý alkoholom a súčasne vedel, že v celom vesmíre a v celom tvorstve nebolo nič krvilačnejšieho, než Elfovia.

Videl malé dieťa Elfov, ktoré obľapalo druhé, obe boli mŕtve, batola v náručí iného decka: oni to tak majú radi, prekliaté, oni to vyslovene milujú – a on plakal, keď sa odtackal preč z trosiek malého mestečka Elfov a pritom stále častejšie videl také scény – lebo Elfovia položili bomby v ich vlastnom centre mesta a premenili ho v ohnivé peklo.

Ale obaja maličky tu ležali nespálení a nikto sa ich nechcel dotknúť alebo len pozrieť na nich. Nakoniec prišli vtáky. A vojaci strieľali na vtáky, až veliteľ ich zastavil, lebo to bolo nezmyselné: zabíjali formu života, nezúčastnenú na boji, a to bolo (ó, bože!) proti predpisom. Veliteľ to ale hlavne ukončil preto, lebo to ľuďom trhalo nervy, keďže vtáky tu boli vždy a vtáci zostali vždy víťazom. A prekliaté vtáky prichádzali ako prekliati Elfovia, stále a

stále znova, bez toho, aby sa starali o to, že výstrely ich trhali na chumáče. Tvrdohlavé ako Elfovia. Tak bláznivé, ako všetko ostatné na planéte, ako ľudia a Elfovia. Bolo to nákazlivé.

De Franco kýval posledným dúškom whisky v pohári sem a tam, kýval ňou rukami, ktoré boli tak otupené, že sa násilne udržiaval, aby nezaspal. Bol tichý pijan a nikdy sa nestal nepríjemným. Dočista vypil svoj pohár a potom padol malátne na bok, ako mŕtvola. A potom prišlo priateľské gesto voči kopce hľadajúcemu dielu armády, ktorého kopce dobývajúci a cesty budujúci vojaci občas považovali za svojho prirodzeného nepriateľa. Podišla k nemu jedna zo žien, z meravých prstov mu zobrala pohár a pretiahla cez neho prikrývku. Tu boli ešte ľudskí. Snažili sa nimi byť.

„Nedalo sa nič robiť,“ povedal Elf. „To bol ten dôvod. Vedeli sme, že prichádzate stále bližšie a že náš čas je ohraničený.“ Jeho dlhé, biele prsty sa dotkli dosky bieleho stola z plastiku v úplne obyčajnej, malej spálni. „Zomieralo nás veľmi veľa, de Franco, a od vás to bolo kruté, že ste nám tak pomaly ukázali, čoho ste boli schopní.“

„Mohli sme vás eliminovať hneď na začiatku. To ste vedeli.“ V de Francovom hlase znie frustrácia a smútok. „Elf, nemohli ste to nikdy pochopiť?“

„Vždy ste nám nechávali nádej, že by sme mohli zvíťaziť. Preto sme bojovali, a preto ešte stále bojujeme. Až k mieru. Môj priateľ.“

„Franc, Franc...” – hlas bol tichý a divoký a de Franco sa v tme zľakol, srdce mu divo búšilo a ihneď rozoznal, že to bol Dibs, čo tak ticho k nemu hovoril a chcel ho vytiahnuť spod jeho prikrývky. A to znamenalo rádiovú správu alebo, ešte horšie, nočný útok. Ale Dibs ho uchopil za rameno a pevne ho držal, skôr než mohol udierať okolo seba. „Franc, tam vonku sa niečo pohybuje; Jake a Cat sú už na ceste v tuneli, poručík šiel naproti k M1, ale M1 je teraz u aparátu. Chcú, aby si vyšiel, chcú pozorovateľa na kopci 24 a to čo najrýchlejšie.“

„Hm.“ De Franco si trel oči. „Hm.“ Sedieť vzpriamene bolo brutálne. Státie bolo ešte horšie. Odpotácal sa na dva kroky a sňal hlavný obal svojho panciera zo stojana, oblek číslo dvanásť, odporne smrdiaci pancier, ktorý vždy páchol po človekovi alebo

blate alebo kanalizácii a po odporne sladkom čistiacom prostriedku, ktorým bol vytieraný, skôr než sa zavesil. Prsný pancier si držal pod telom a Dibs začal so sponami v slabom svite jedinej 5 wattovej žiarovky, ktorú nechali svietiť v noci, aby našli latrínu. „Prekliate, musím predsa...” Vykĺzol Dibsovi a šiel k toalete. Teraz sa to všade hemžilo tieňovými postavami, ako v scéne zlatom osvieteného pekla. Dal si silný dúšok z páliacej ústnej vody, čo vždy stála na policičke vedľa toalety a odbavoval si potrebu, zatiaľ čo Dibs sa k nemu dostal zozadu a zatváral háky na jeho ľavom boku. „Prekliate, dostaň ho do pohybu!” povedal seržant a Dibs odvetil: „Veď to už robím,” zatiaľ čo iní de Franca otáčali a obliekali ako decko, kus po kuse, čižmy, nákolennice a chránič drieku, chrániče paží, rukavice, brušnú dosku a batoh a nakoniec zapojili energiu. Údy ho stále boleli. Stál tu a každý raz zakolísal, keď ho niekto potiahol, potom zobral do rúk helmu, ktorú mu podal Dibs,

„Podíme! Podíme!” naliehal seržant, ktorý mal práve udeľovať také rozkazy mužovi zo Zvláštneho komanda, ako mohol lietať; ale v hlavnom stane vládlo vrcholné rozčúlenie, potrebovali jeho schopnosť tam vonku a de Franco sa nechal postrkovať od vojakov, koľko len chceli: taká bola jeho dohoda s vojakmi na svete, kde inak nikdy nevládol mier. Presne tucet týchto vojakov raz vyšiel von, aby ho vytiahli priamo z boja, a to im nikdy celkom nezabudol. Teda strpel, že mu pripáli helmu a upevnil ju polovičným otočením, zatiaľ čo už opúšťal bezpečné osvetlenie oblasti kasární, vošiel do dlhého tunela a striekajúc sa šúchal nad hlbšími miestami v plastických roštoch, ktoré zabraňovali, aby sa ťažko opancierované nohy vbárali do blata.

„Kód: Nočný výhľad,” povedal nahlas do obleku, celkom mdlý a trasúci sa od nedostatku spánku; a oblek prečítal jeho zachrípnuté vzorky hlasu a poskytol mu zahmlený obraz tunelu pred ním. „Kód: Identifikácia,” povedal a oblek oznámil obom vojakom, kdesi viac vpredu v tuneli, že bol tu a teraz sa dával na cestu. Prijal údaj, keď Cat potvrdila „Ca-6yg-p30/30”, zelené číslice strašidelné liezli hore jeho obrazovkou priezoru a povedali mu, že Jake a Cat zistili polohu Elfov a prakticky pevne ich zachytili senzormi vzdialenosti, ktoré pravdepodobne boli opustené ďalej v krajine – že obaja sami tam zostali, kde boli a nepodstúpili riziko, prezradiť polohu tunelu. Prerušil identifikáciu a Cat s Jakom sa taktiež odpojili.

Majú nás, pomyslel si de Franco. Prekliati Elfi prenikli našim štítom a teraz prichádzajú dovnútra peši a bude to prekliato drahý špás.

Za ním sa zvyšok oddielu obliekol do ochranných bojových oblekov a pripravoval sa menej takticky na očakávanú, tvrdú noc. Elfovia sa zriedkavo dostali až k bunkrom ľudí. Ale pokúšali sa o to. Z blízkosti a s ručnými zbraňami boli smrteľne nebezpeční protivníci. Keď sa dostali dostatočne tesne k ľuďom, neboli mŕtvi len na strane Elfov.

Pod oblekom mu vyrazil studený pot. Navyše mal bolesti hlavy a oblek ho tlačil v kolenách a chrbte, keď sa zohol dopredu oblek smrdel po dezinfekčnom prostriedku, ktorý páchol ako prekliaty strom z prekliateho lesa na tom svete, ktorý bol miestom pôvodu všetkých ľudí. De Franco to vedel, ale ako parfum bol nevhodný a nemohol ani prekryť zápach zdesenia a tunelov, ktoré oblek, keď nebol nastavený na samotesnenie, nechal prúdiť dnu v studených, vlhkých vdýchnutiach.

De Franco nevedel nič o Zemi a iba slabo si spomínal na Pell, kde ho vycvičili a potom po etapách odtransportovali sem, na svet, ktorý nikto nepočul ani len menom. „Krajina Elfov,“ keď hlavný stan bol v posmešnej nálade. „Krajina Nikde“ nazývali ju vojaci podľa starej rozprávky, lebo vojak sa odtiaľto nikdy viac nevrátil domov. Existovala pieseň s toľkými stratami, koľko bolo sťažností na všetky tie veci, ktoré ste ako vojak nikdy nenašli v Krajine Elfov:

*Kde je moja rozlúčka s touto vojnou?
Tá je nikde – na nijakom mieste, môj priateľu.
Kedy ide najbližšia loď odtiaľto preč?
Tá pôjde nikdy – nikdy nepôjde, môj priateľu.
Áno, čas, toho je tu dosť.
Čas môžeme rozdávať.
Čas si treba krátiť.
V Krajine Nikde.*

To si pospevoval, s hlasom zachrípnutým a neistým od námahy. Najradšej by plakal ako malé dieťa. Chcel niekoho prekliať kvôli tejto hodine a za prerušený spánok. Najnaliehavejšie, si želal pár dní pokoja na tomto fronte, iba pár

dní, kým by sa mu prestali triasť nervy a prešli bolesti hlavy...

Bežať a bežať a bežať, v obleku, ktorý zadržiaval plyn a väčšinu granátov, čo vrhajú Elfi – až na niekoľko. S výnimkou klbov a obrazovky priezoru, pretože Elfovia skúmajú vyše dvadsať rokov, ako ťa môžu zabiť a dochádza ti vzduch a zlyhávajú filtre a keď nájdeš nejaký prístup do krajiny Elfov, potom je to možnosť pre Elfov, priblížiť sa k tebe.

Napríklad otvory tunelov, napríklad vzduchové šachty alebo elektráreň, ktorá celý oporný bod a rozvetvené tunelové systémy udržuje v prevádzke.

Vojaci sa vyroja, aby tieto body bránili a ty bežíš a bežíš a oneskorene sa pýtaš, prečo chcú mať vojaci niekoho zo Zvláštneho komanda na tom určitom mieste, kde sa tunel najviac približuje Elfom na ich roviny.

Prečo ja, prečo tu – lebo, ty blázon, tí v hlavnom stane chcú vyšetrovanie z najväčšej blízkosti a to chceli aj naposledy, keď ťa poslali cez bezpečnostnú zónu von do tmy – teraz už dva razy a očakávajú od teba, že znova vyjdeš von a urobíš to, lebo ťa Elfi naposledy neodbavili.

Nech idú všetci do pekla. (S myšlienkou, že ťa budú nasadzovať, až sa ti dolámu kosti a tvoje mäso viac nebude vládvať. Potom dostaneš dvojtýždňovú dovolenku a po nej sa ide znova von na front).

Vrazia ťa do lekárskej opatery, čo ponúka poľný lazaret a tam dostaneš vitamíny, dve antibiotické injekcie, fľaštičku tabletiiek a potom ťa pošlú znova von. „Máme horšie prípady,“ povedia potom lekári.

Vždy sú horšie prípady. Pokiaľ nie si ešte mŕtvy.

De Franco sedí v malej izbe, vidí Elfa na druhej strane stola a spomína si, ako to bolo, na zápach tunela, na chuť strachu.

2

A aké sú dievčatá na tomto svete?

O to sa ty nikdy nestaraj.

A akí sú chlapci na tomto svete?

Neobzeraj sa nikdy po nich.

„Oni ma vyslali,“ hovorí de Franco Elfovi a Elf – človek by možno prikývol, ale tento zvyk Elfovia nepoznajú – na neho vážne pozerá, zatiaľ čo sedí naproti nemu, ruky na stole.

„Ty hovoríš vždy ‚oni‘,“ poznamenáva Elf. „My hovoríme, ‚my‘ sme sa rozhodli. Ale u vás je to inak.“

„Možno mienime ‚my‘,“ hovorí de Franco. „Možno, v podstate. My. Niekedy to tak nevyzerá...“

„Myslím, že ani len teraz nerozumieš, prečo robíme, čo robíme. Nerozumiem celkom dobre, prečo si prišiel sem alebo ma počúvaš alebo prečo teraz zostávaš tu – ale my tomu aj tak neporozumieme. Neverím, že to obaja pochopíme. Možno iní. Chceš to, čo chcem ja. Tomu dôveruj najviac.“

„Ty veríš, že to bude fungovať?“

„Pre nás áno. Pre Elfov. Bezpodmienečne. Aj keď je to lož, bude to fungovať.“

„Ale keď to nie je lož...“

„Môžeš ju premeniť na pravdu? Ty na to neveríš. To – musím nájsť na to slová – ale tomu nerozumiem ani ja. Ako cítiš. Čo robíš.“

Elf vystrel ruky cez stôl, sú úzke a biele a lesknú sa ako olej na vode a čiahajú po hnedých, matných prstoch, ktorých nechty (Elf nemá nechty) sú oblámané a drsné. „Nerozhodol si sa pre to. Nerozhodol si sa ani len pre to, úplne nás zničiť. Možno to nemalo byť trvalé. Cítim k tebe silnú náklonnosť, de Franco; tak som už cítil, keď som ta uvidel prvý raz; vedel som, že si to bol ty, koho som hľadal, ale či si bol pomáhajúca alebo ničiaca sila, to som vtedy nevedel. Vedel som len, že to, čo si urobil, keď si nás uvidel, bolo presne to, čo nám ľudia robili vždy. A veril som, že mi ukážeš, prečo.“

Chvíľu de Franco striedal, v tme a vtesnaný vo svojom páchnucom ochrannom obleku, pohyb a tiché sedenie. Súčasne niekde, vzdialené dva vrcholky kopcov, zaujali dvaja nervózni vojaci pozície vo vchode do tunela, trpeli z ich strany v tuhých oblekoch a nechali bežať pumpy a dúchadla rovnako málo, ako on – lebo Elfi mali neuveriteľne dobrý sluch, lebo ochranné obleky robili hluk a lebo bolo už dosť ťažké, pohybovať sa v týchto posratých veciach bez toho, aby sa spôsobil obrovský hrmot; niekto v hlavnom stane predpokladal, že Elfi mohli zachytiť hluk motorov. Alebo mali dodatočné zmysly.

Ale bez dúchadla a púmp nemal oblek od krku dole chladienie a stával sa dokonca aj v noci horúcim. A rukavice a helma museli ostať stále nasadené, keď ste sa nachádzali vonku. Bol to predpis: Žiadny Elf nikdy neuvidel živého človeka, možno okrem prípadov, ako pri Gama rotu Ôsmich. Možno ani len vtedy. Elfi vždy vykonali celú robotu.

De Franco na okamih aretoval kolenné kĺby, čím dostal pevnú oporu pre svoje unavené kolená a chrbát. Oprel sa o ne a uvoľnil si triašku a chvenie z nedávno prebudených a spánku sa dožadujúcich končatín, aby sa mu neklepali v pancieri a neupozornili na neho celý svet, plný Elfov. Nebolo to veľmi chránené miesto, ktoré si vybral, mimo samostatného konca tu bolo málo krytia a na tomto kopci bolo len veľmi málo stromov, čo zostali ušetrené od ohňa a granátov. Ale ešte medzi uhlíkmi vyrážala zeleň a dole na bojovej línii, vo výške údolia, kde pred tromi rokmi bola cesta Elfov, rástli kry. Jeho prístroj na nočné videnie kĺzal po kroví a tieňovite mu ho ukazoval.

Niečo vniklo k jeho senzorum, keď tu odpočíval a pozoroval zvláštny šepot a na jeho obrazovke sa ukázala strašidelná, jantárovo sfarbená správa, rad bodov ukázal smer, kde bol zachytený hluk. Vietor to nebol: vnútorný komputer potlačoval normálny zvuk vetru a obleku. Prepustil len anomálie a zosilnil ich; a čo teraz zosilnil, znelo ako typické, pravidelné klopanie motora.

De Franco uvoľnil aretovanie kĺbov, skĺzol dolu kopcom a pohyboval sa k ďalšiemu, ponúkajúcemu lepší výhľad na cestu, prichádzajúcu sem hore zo západu – opatrne dodržiaval pravidelné odstupy a prepracoval sa až k pozícii, z ktorej mohol pozorovať ten smer. Ešte stále mal vypnutý zameriavací prístroj. Presne ako všetci ostatní vzadu v opornom bode. Hlavný stan v tomto okamihu nemal tušenie, o koľko zlepšili Elfi svoje schopnosti v odpočúvaní a zameriavaní zameriavacích prístrojov a koľko mohli zachytiť vlastnými zameriavacími prístrojmi. Isté bolo len to, že síce niekoľko druhov výstroje sa stávalo stále primitívnejšou zlátaninou,, ale ich komputerovej technike sa nedalo vyčítať ani to najmenšie.

De Franco zaľahol na svahu, načúval, ženal si, aby sa mohol poškríabať na tucte svrbiacich miest, z ktorých sa mohol zblázniť a okrem toho si ženal, aby bol niekde inde a v bezpečí; celá vec páchla od začiatku akousi katastrofou, Elfi robili niečo, čo ešte

nikdy neurobili. Musel stále myslieť na mŕtvu rotu Gama a čo sa tam možno stalo, skôr než prišli Elfi zaviedli do bunkra plyn a prebojovali sa dovnútra cez niekoľko vojakov, čo sa ešte zavčasu dostali do ochranných oblekov...?

Bol tam aj muž zo Zvláštného komanda na pozorovaní vonku? Zle sa rozhodol v bunkri 35 a tej noci, keď zomreli, začalo to všetko takto?

Zvuk motora sa dal jasne rozoznať. de Franco ďalej liezol hore svahom a na vrcholku si ľahol na brucho. Palcom zapol zväčšovaciu platňu v obrazovke a zdvihol periskopový objektív ručne ovládanej kamery nad vrchol, v predpoklade, že ponúka menší cieľ, než je on sám.

Na obrazovke sa mu ukázal hmlistý obraz nočného videnia, zatiaľ čo hluk ostával. Bol ďaleko preč, hovorili mu jeho uši a optické údaje, ešte bol ďaleko vzdialený a uhaňal ako o závod s prvým, červeným zábleskom zamračeného svitanie, ktoré sa ukazovalo ďaleko za rovinou a hrozilo, že tu vonku nastane deň.

Ešte stále nič nevysielal. Rozkazy boli jednoznačné. Buď by sa musel zrieknuť toho, oznámiť opornému bodu, že vozidlo prichádzalo hore cestou alebo sa musel osobne vrátiť späť, aby to ohlásil; a tým by to, nech to tu vonku bolo hocičo, stratil z očí, práve keď by prišli dostatočne blízko, aby mohli napáchať škodu. Prekliaty nedostatok špeciálneho personálu, s ktorým by sa mohol tu vonku, kde to bolo kritické, spojiť a do čerta s ťažkopádnyimi vojakmi. Mal to na krku sám, musel sa sám rozhodnúť a mohol len dúfať, že Jaké a Cat na svojom mieste urobili to správne, a že ostatní vojaci zostali tam, kde boli. A to nenávidel.

Zliezal z kopca, pričom vždy dbal na to, aby kopec bol stále medzi ním a zničenou, krátermi od granátov posiatou cestou a dal sa na cestu k tretiemu pozorovaciemu bodu, pričom sa tak opatrne prikrádal k nemu, ako mu to v pancieri bolo len možné.

Vrúcne dúfal, že zvuk motora nebol pascou, a že sa k nemu nič nepriblížilo zozadu. Elfi boli zákerní a prefíkaní nepriatelia s neobvyčajne jemným sluchom. Teraz dúfal, že zvuk motora ich ohlušil – ale vlastne žiaden Elf nebol dosť pochabý, aby takýmto spôsobom šiel hore cestou, bola to pasca, musela to byť, nemohlo to byť nič iné a on by do nej po hlave vpadol, keby si nedával pozor.

Na ďalšom svahu si ľahol doluznačky a vysunul periskopový objektív cez vrchol. Potom aretoval kĺby obleku a nehybne ležal v

prehriatom obale z keramiky. Ťažko dýchal cez hrdlo, znova opotrebované kyslíkom a whisky a žmurkal proti otrasnej bolesti hlavy z opice, ktorú ešte zhoršovala obrazovka nastavená na malú vzdialenosť. Svrbel ho nos. Svrbelo ho za uchom a svrbela ho celá hlava. Prestal registrovať miesta, kde ho svrbelo, lebo sa z toho mohol zbľázníť. Miesto toho žmurkal a gúľal očami, a tým vyvolával dáta pre pasívne systémy a koncentroval sa na ne.

Žmurknúť. Ešte raz žmurknúť. Preskakovali čísla. Komputer dodával meranie vzdialenosti po tom, ako dostal pasívny odraz z akéhosi vrchu a porovnal ho s miestnou topografiou, ktorú mal naprogramovanú v pamäti. Prekliate! To bolo blízko. Komputer mu dal rýchlosť 40 km/h, pričom sa 4 a 0 stále striedali s tridsiatkami. De Franco zadržal dych, preskúšal svoj ručný vrhač a zásobník nabil protipancierovou muníciou, tak ticho, ako to len šlo. Objímka uzáveru mätko vkĺzla na svoje miesto, ako sa to dokázalo len s dlhým cvikom.

A konečne prišlo na dohľad smiešne otvorené vozidlo, zavýjajúc hrkotalo okolo výtlkov a kráterov po granátoch a aj inak sa pohybovalo hlučne a nerovnomerne. Napriek výtlkom malo pozoruhodné tempo a v ňom sedeli štyria Elfi, všetci boli bledí a mali dlhé rúcha a ten/tá vpravo od vodiča mal niečo na sebe, čo sa kovovostudeno trblietalo. Voz šiel natriasavo a kývavo, cikcak hore hrbolátou cestou bez toho, aby zmiernil tempo a lákal k strelbe, ako sa patrí.

Pasca?

Samovražda?

Boli tak blázniví, ako mohli byť len Elfi a to znamenalo – úplne. Šli priamo na maskovaný bunker a bolo možné, že vo voze mali plyn alebo bombu, alebo sa iba jednoducho chceli nechať zastreliť bez oklúky; nech mali v úmysle hocičo, každopádne šli presne tam, kde mohli napáchať najviac škôd.

De Franco uvoľnil svoje keramické kĺby, tie sa poddali jeho váhe, až ležal na bruchu; potom pomaly zdvihol zbraň a na bruchu sa posunul dohora, až tento krát cez vrchol pozerala jeho zraniteľná hlava. Triasol sa a chvel a vypočítal si, že na mieste, kde sa teraz nachádza by mohol byť veľmi skoro kráter, keby oni mali v tom voze mínomet a on im nechal dosť času, tú vec namieriť na neho.

Ale bola to časť jeho úlohy, Elfov dráždiť a vyzývať. A títo tu jednoznačne nezapadali do rámca. Poslal výstrel pred voz a bol

napoly pripravený na to, že Elfovia na mieste spáchajú samovraždu.

Voz bol vrhnutý bokom a vrazil do výtlku, keď dopadol granát. Zakolísal a zastal a miesto toho, aby sa ihneď vyhodil do vzduchu alebo siahol po mínomete, jeden Elf vyskočil z vozu bokom, zatiaľ čo de Franco pozoroval senzorom helmy, ako sa vodič pokúša nahodiť motor. Kašľanie a zavýjanie. Voz urobil skok. Vodič urobil divokú otočku, ale Elf, čo vystúpil, zostal jednoducho stáť – on sám, civel dohora a zdvihol obe ruky.

De Franco ležal na svojom vrchu; a Elfovia, ktorí dokázali nahodiť voz, ho kolísavo vytrhli z výtlku, v ktorom trčal a uháňali preč – útek, žiadna samovražda – zatiaľ čo osamelý Elf v rúchu s kovovým lemovaním tu jednoducho stál, prvý, živý zajatec, ktorého kedy človek dolapil, pozeral k nemu dohora a ponúkol sám seba.

„Ostaň, prekliate, ticho stáť!“ zareval de Franco cez vonkajší reproduktor, dole Elfovi a myslel na plyn a chemické zbrane a pomyslel si, že keď Elfovia natrafili na nákazu, ktorá napadala aj ľudí, potom by bola toto možnosť, preniesť ju, ktorá by aj pre nich bola dostatočne podlá a bláznivá.

„Človek!“ zvolal ostrý hlas k nemu do hora. „Človek!“

Na okamih bol de Franco ako ochrnutý. Elf vedel, ako sa nazývali; Elf to vedel. Elf tu stál a pozeral hore k jeho kopcu a v prvom lúči svitania a celkom zrazu to bolo celkom inak medzi Elfami a ľuďmi, než to bolo hocikedy predtým.

Prinajmenej nejestvoval žiadny živý človek, ktorý by o tom mohol hovoriť, že sa niečo také niekedy už prihodilo.

„Človek!“ zvolal ten istý hlas – ‚člooveek‘, ako to vydal zo seba vysoký elfský hlas. Elf nespáchal samovraždu. Elf nenechal rozoznať, že niečo podobné zamýšľá a de Franco tu ležal v svojom pancieri a fučal a cítil strašný tlak, aby si vyčistil nos, ku ktorému sa nemohol dostať, alebo vstať a bežať o svoj život, čo by urobil len blázon. Ešte horšie, jeho mechúr zrazu ohlásil, že je plný. Nutne. A usmernil jeho myšlienky uprostred úsilia vrátiť sa domov živý, na tak smiešnu maličkosť.

Svitanie pokračovalo na rovine ako vždy, svetlo sa šírilo ako záplava, to šlo v tomto bizarnom teréne tak rýchlo, že sa zdalo, že jas sa na povrchu roviny rozlieva ako voda.

A Elf tu stál, zatiaľ čo svetlo silnelo a robilo ho zreteľnejšie

rozoznatelným, než de Franco hocikedy videl živého nepriateľa. Bol pekný podľa spôsobu Elfov, nie podľa ľudských predstáv, v svojom rúchu vyzeral ako kríženec medzi človekom a niečím tenkým ako pavúk, podobným hmyzu s ľudskou kožou. Vzpriamené uši sa stále pohybovali, ale väčšinou ukazovali smerom na de Franca akosi nervózne.

Čo chce, prečo tu stojí, prečo ho vyhodili? Je cieľ? Alebo na odvrátenie pozornosti?!

Podlosť Elfov. De Franco čakal a čakal až slnko vyšlo; kdesi v tuneli ľudí medzitým vojaci čakali v neistote, so zbraňami pripravenými na výstrel, pripravení prepnúť na samoutesnenie proti plynu alebo hocičomu, čo priniesli so sebou tí blázni.

Teraz bolo dosť svetla na rozlíšenie červene rúcha, ktoré sa trepotalo v ľahkej bríze a dostatočné svetlo na rozoznanie Elfových rúk – ktoré na zbláznenie vyzerali tak, ako by boli spútané.

Svitanie ďalej pokračovalo. Voda sa stávala fixnou ideou. De Franco bol ešte smädný od whisky a bol bolestivo zmietaný medzi túžbou po dúšku z trubičky tesne u jeho úst a strachom, že jediná, dodatočná kvapka vody mu urobí nemožným ďalej ignorovať svoj mechúr; premýšľal a premýšľal, lebo doba čakania bola dlhá a cesta späť takisto. Keby si uľahčil mimo svoj oblek, bola to otročina a keď to urobil vnútri, bolo to príšerne nepríjemné. Ale stále sa to stávalo horším. A aj keď sa tu rozhodovalo medzi životom a smrťou, jeho prsty oblápali granátomet a on stál oproti Elfovi, ktorý určite mal niečo za lubom, toto malé rozhodnutie bolo všetko, o čom mohol jasne premýšľať – bolo jednoduchšie myslieť nato, ako na niečo, čo muselo byť dobre premyslené, ako napríklad, čo bolo treba robiť teraz a či mal Elfa bez okolok zastreliť, proti všetkým inštrukciám a rozkazom, ktoré vydal hlavný stan, len preto, že chcel odtiaľto preč.

Ale neurobil to – a nakoniec vyriešil oba problémy; napil sa, položil zbraň na vrchol tak, akoby ju mal ešte v ruke, vykonal potrebný manéver, aby si odbavil svoju potrebu mimo svoj oblek a pritom ostal ležať tak plocho, ako len mohol. Potom uviedol všetko znovu do poriadku, zdvihol zbraň a jediným pohybom vyskočil na nohy, podporovaný ticho skučiacim mechanizmom kľbov.

Počas celej doby neurobil Elf nijaký pohyb a de Franco mu

zakýval zbraňou. „Pod' sem hore!“ – bez očakávania, že by Elf porozumel pohybu alebo zavolaniu. Ale Elf prišiel, celkom pomaly, akoby kopec patril jemu samému, akoby bol jeho majiteľ (ako to aj kedysi bolo). Elf zastal ešte na šikmine, vo vzdialenosti na dopočutie, bližšie neprišiel a stál tu so svojimi spútanými rukami (rukami, rozhodol de Franco kvôli jeho výške). Biela koža Elfa, neprikrytá v tvári a rukách, takmer svietila v skorom brieždení a pred tmavou červeňou kovom lemovaného rúcha; veľké oči boli namierené na de Franca a uši sa chveli v malých, trhavých pohyboch.

„Nie som zajatec,“ povedal Elf tak zreteľne, ako človek; a de Franco tu stál a srdce mu búšilo proti rebrám.

„Prečo?“ opýtal sa de Franco. Bláznil, úplne bláznil. Zaspal niekde na svahu, alebo cez otvorené vetracie štrbiny vnikol dnu plyn Elfov – bol blázon, že šiel na otvorenú cirkuláciu; a teraz kdesi vzadu zomieral a vôbec nehovoril.

Elf zdvihol spútané ruky. „Prišiel som sem, aby som ťa našiel.“

Neznelo to bez prízvuku. Znelo to práve tak, ako to dokázali ústa Elfov. Znela v tom hudba. A de Franco tam stál, civel na neho až nakoniec mu kývol zbraňou smerom hore na kopec. „Pohni sa!“ povedal. „Pod'me!“

Jeho zajatec bez váhania poslúchol a šiel smerom, ktorý mu ukázal.

„Čo som teda urobil, čo ľudia vždy robia?“ pýta sa de Franco Elfa a vážne, ako more zelené oči sa mihom menia. Možno obveselenie. Alebo bolesť?

„Ty si na nás strieľal,“ hovorí Elf svojim mäkkým, spevavým hlasom. „A potom si prestal a nezabil si ma.“

„To bolo varovanie.“

„Prestať. Tak jednoduché.“

„Bože, čo si si myslel?“

Elfove oči sa znova mihajú. V ich hĺbke sa trblieta zlato a šed'. A jeho uši sa nervózne mykajú. „De Franco, de Franco, ešte stále nevieš, prečo my bojujeme. A ja skutočne neviem, čo si mienil. Hovoríš mi pravdu?“

„Nikdy sme nechceli bojovať. Bolo to varovanie. Dokonca zvieratá predsa rozumejú – v božom mene – čo je varovný

výstrel.“

Elf žmurká. (A v inej miestnosti niekto poskakuje na stoličke a preklína vlastnú slepotu. Agresia a vtáci. Rôzne tropizmy. Naprieč celou Ekoštruktúrou.)

Elf roztiahol ruky. „Neviem, čo tým myslíš. Nikdy to neviem. Čo už môžeme vedieť? Že si tam bol z rovnakého dôvodu ako ja? Bol si to?“

„Neviem to. Neviem ani len to. *Nikdy sme nechceli vojnu.*“

„Chceli ste, aby sme prestali. A my sme vám hovorili to isté. Vyslali sme naše lode, aby udržali oblasti, ktoré nám patrili. Ale vy ste tam prichádzali stále znovu.“

„Patrili nám.“

„Teraz vám patria.“ Tvár Elfa bola vážna a tichá. „De Franco, bola to chyba. Jedna z našich lodí strieľala na vašu a to bola chyba. Možno som to bol ja, čo strieľal. Čo sa deje v hlave tohto Elfa? Strach, keď loď nechce utlmiť? Čo sa deje v hlave toho človeka? Strach, keď my nechceme uhnúť? Bola to hlúposť. Bola to chyba. Bola to naša oblasť. Naše...“

„Teritórium. Ty mieniš, že tá oblasť patrila vám.“

„Boli sme tam. Boli sme tam a potom prišla tá loď. Povedzme ja som nebol pri tom a len sem počul, ako sa to stalo. Bol to ustrašený Elf, čo urobil hlúpu chybu. Tento Elf bol prekvapený tou loďou a nechcel utiecť a vzdať sa miesta vynorenia zo subpriestoru. Patrila nám. Vy ste boli tam. Chceli sme, aby ste odišli. A vy ste ostali.“

„A potom ste roztrieskali neozbrojenú loď.“

„Áno. To som bol ja. Zničil som aj všetky ostatné. Ty si zničil naše. Našu vesmírnu stanicu. Zabil si tisíce našich. Ja som zabil tisíce vašich.“

„Nie ty a nie ja, Elf. Prekliate, odvtedy prešlo dvadsať rokov a ty si nebol pri tom a ja som nebol pri tom!“

„Ja som to urobil. Povedal som, že som to urobil. A ty si zabil tisíce našich.“

„Neprišli sme, pretože sme chceli viesť vojnu. Prišli sme, aby sme ju ukončili. Rozumieš?“

„Nato sme neboli ešte ochotní. Teraz vec leží inak.“

„Preboha – prečo ste nechali najprv tak mnohých zomrieť?“

„Nikdy ste nás neporazili dostatočne dôkladne. Boli ste krutí,

de Franco. Nedať nám vedieť, že sme nemohli zvíťaziť – to bolo veľmi kruté. Bolo to veľmi rafinované. Aj teraz sa ešte bojím vašej krutosti.”

„Vari ešte stále nerozumieš?”

„Čo rozumiem? Že ste po tisícoch zomreli. Že vediete dlhú vojnu. Myslel som, že ma zabiješ, tam na vrchu, na ceste a keď si na mňa zavolať, vtedy som cítil súčasne nádej a strach. Nádej, že ma zavedieš k vyššiemu miestu– teda, skladám sa z nervov a kostí, de Franco. A nevedel som, či budeš krutý.”

Elf šiel a šiel. Mohol by byť na dovolenke, ruky mal spútané pred telom, zlaté lemovania na červenom rúchu sa blyšľali v rannom svetle. Neunavil sa. Nemusel ani niesť váhu panciera; a de Franco prepol na samoutesnenie a hovoril cez mikrofón, keď musel Elfovi opísať cestu.

Baktériová vojna?

Možno mal Elf v bruchu implantovanú bombu?

Ale de Franco sa postupne upevňoval v presvedčení, že to dokázal. Po dlhoročných pokusoch to dokázal a priviedol živého, ochotného zajatca a mal komický pocit v žalúdku, čistú paniku a svoje kolená si cítil ako puding, „čo zamýšľa, čo urobí, prečo tak ide – prekliate! Budú predsa na neho ihneď strieľať, niekto by to mohol uvidieť a vystreliť na neho a ja nemôžem zlomiť mlčanie – možno to tak chce, možno týmto spôsobom dobyli rotu Gama...”

Ale zajatec, zajatec hovoriaci ľudskou rečou...

„Kde si sa to naučil?” opýtal sa Elfa. „Kde si sa naučil hovoriť ako človek?”

Elf sa neotočil, – nevynechal ani krok. „Zajatec.”

„Kto? Je ešte nažive?”

„Nie.”

Nie. štíhly a pôvabný ako trstina, páľivý ako oheň a biely ako morský piesok. Nie. Celkom pokojne. V de Francovi stúpol hnev, premáhajúci tlak vraziť kolbu pušky do tejto rovnej chrbtice, aby tento bastard padol do blata a krvácal, aby bol rovnako špinavý a zranený ako on sám; ale prihlásil sa v ňom aj vojak z povolania. Spálené svahy vrchov neprestávali a oni sa šplhali a šli ďalej, Elf priamo pred ním.

Až kým boli tesne pred tunelom a zo strany ľudí hrozilo bezprostredné nebezpečenie nedorozumenia.

Zapol by svoju identifikáciu a zameriavací prístroj, ale

zaznamenali by Elfa aj cez svoje senzory, a to nebolo dobré. Preto de Franco povedal cez kom. „Mám zajatca. Zavolajte hlavný stan a obstarajte mi transportér.“

mlčanie na druhom konci. De Franco prerušil výstupný signál, lebo myslel, že ho medzitým už prijali. „Stoj!“ povedal cez vonkajší reproduktor k Elfovi. A on ostal stáť a čakal, až sa vynorili dvaja vojaci v ochranných oblekoch a opatrne prišli dole svahom zo smeru, v ktorom neležali žiadne otvory tunela.

„Prekliate,“ povedal Catin hlas v jeho helmovom reproduktore.

„Prekliate.“ V udivenom tóne. A de Franco najprv myslel, že je to obdiv pre neho a to čo urobil, ale potom zistil, trochu zhnusene, že obdivovala Elfa, že ho ľudská žena pozorovala. Najpôvabnejšieho, najčistejšieho tvora, ktorý sa jej dostal počas troch dlhých rokov na oči, ľadová, háklivá Cat, ktorá bola veľmi priberčivá v tom, s kým spala.

A možno to Jake, jej partner, pochopil, lebo povedal „hm“ v úplne inom tóne, ale pokojne, rovnako pokojne, ako Elf. Ten pozeral na ich beztvaré tváre, ako by mu ešte stále patril celý svet a on si ho chce vziať späť.

„Je to Franc,“ ohlásil potom Jake opornému bodu cez kom.

„A súhlasí to. Dolapil živého. Prekliate, museli by ste tohto bastarda vidieť!“

3

Kde sú generáli v tejto vojne?

Nie sú nikde, môj priateľu.

A čo robíme, kým ich uvidíme?

To sa nepýtaj nikdy, môj priateľu.

„Aj ja som mal strach,“ hovorí de Franco. „Myslel som, že by si mohol mať y bruchu bombu alebo niečo také. Obávali sme sa, že by si spáchal samovraždu, keby sa ťa niekto dotkol. Preto sme ťa celý čas nechali sedieť vonku.“

„Ach tak,“ hovorí Elf a elegantne pritom pohybuje rukami. „Ach tak. Myslel som, že ste na chceli nahnevať. Ako so všetkým ostatným, čo ste robili. Ale ty si sa posadil ku mne. To mi dalo nádej. Mal som smäd, dúfal som, že sa niečoho napijem. Myslel

som predovšetkým na to.“

„Myslíme priveľa – Elfovia ako aj ľudia. Obaja priveľa myslíme. *Predsa by som ti dal v božom mene dúšok vody.* Pravdepodobne jednoducho nikto neprišiel na ten nápad.“

„Nič by som nevzal.“

„Prekliate, prečo nie?“

„Nanajvýš, keby si pil so mnou. Nanajvýš, keby si sa podelil s tým, čo si mal. Rozumieš?“

„Strach pred jedom.“

„Nie.“

„Ty myslíš, šlo len o to, že to dávam ja?“

„Deliť, áno.“

„Je hrdosť taká dôležitá?“

Znova sa Elf dotýka de Francovej dlane, ležiacej na stole, nervózne, jemné gesto. Uši Elfa sa mykajú, zviňujú a znova sa chvejú a zdvíhajú.

„Tu sa stále dostávame z kurzu. Ešte stále nechápem, prečo bojujete.“

„Prekliate, ja nerozumiem, z akého dôvodu vy nemôžete rozumieť, prečo by vám človek dal dúšok vody. Nie, aby vás ranil. Nie, aby niečo dokázal. Preboha, z *milosrdenstva*. Naučil si sa niekedy toto slovo. Byť slušný, aby všetko, čo je slušné nepošlo v čerty a aby sme sa nesprávali ako prekliate zvieratá!“

Elf na neho dlho a vážne pozerá. Jeho malé ústa majú málo možností výrazu. Veľmi starostlivo formuje slová. „Preto ste nás tak dlho trápili? Aby ste nám ukázali vašu moc?“

„Nie, prekliate, aby sme to nevzdali. Aby sme mohli nájsť východiskový bod na ukončenie tejto krvavej vojny. Niečo iného sme predsa nikdy nechceli.“

„Prečo ste potom začali?“

„Aby ste vy nás netlačili!“

Zažmurkanie očí, zelených ako more. „Teraz, teraz si rozumieme. My sme si veľmi podobní.“

„Ale vy predsa neprestávate. Prekliate! Nechceli ste prestať a doteraz ste neprestali. Tam vonku na fronte ešte stále zomierajú ľudia, zahadzujú sa bez toho, aby sa tým dalo niečo dosiahnuť. Nič. To nie je náš spôsob.“

„Rovnáme sa v tom, ako začíname vojnu. Ale nie v tom, ako

ju ukončíme. Vy na to potrebujete roky. My rýchlo ukážeme, čoho sme schopní. Potom to vedia obe strany. Tak uzatvárame mier. Ukazovali ste nám dlhú krutosť. A nechceli sme sa vám vydať, čo sme mohli očakávať?"

„Je to tak jednoduché?“ De Franco sa začína triasť, krčvite zviaza dlane na doske stola a opiera sa o stôl skríženými rukami. „Ty si blázon, Elf.“

„Angan. Moje vlastné meno je Angan.“

„Tam vonku sa stovky vedcov pokúšajú zistiť, ako fungujete a potom je to tak prekliate jednoduché?“

„Nemyslím. Myslím, možno sme sa znovu dostali z kurzu. Ale boli sme blízko. Teraz aspoň vidíme, že bola urobená chyba. To je najdôležitejšie. Preto som prišiel.“

De Franco zúfalo pozerá na svoje hodinky, pozoruje, ako plynú minúty. Dlaňou prikrýva ciferník a pozerá hore. V jeho hnedých očiach leží bolesť. „Plukovníčka povedala, že mám tri hodiny, čas ubieha. Ubieha príliš rýchlo.“

„Áno. A ešte stále sme nezistili, prečo. Myslím, že to nikdy nezistíme. Ale teraz sa podelíš so mnou, de Franco. Tu. V našom malom čase.“

Elf tu sedel, jednoducho pokojne sedel, so stále spútanými rukami na otvorenom svahu, lebo zastupujúci veliteľ dal rozkaz, že žiadny Elf nesmie položiť svoju nohu do systému bunkra a nikto sa ho nemá dotknúť, aby ho prehliadol.

Ale v priebehu dlhého popoludnia vychádzal jeden vojak po druhom a obzeral si ho – jeden po druhom si dali tú námahu, navliecť si nepohodlný pancier bez tváre, len aby mohli vyjsť von, postaviť sa pred neho a vyvalovať oči na to, proti čomu celé tie roky bojovali.

„Prekliate,“ povedala väčšmi z nich interne, cez kom, z obleku do obleku k de Francovi, „prekliate“, alebo niečo v tom štýle.

„Transportér práve prichádza,“ povedala poručíčka, keď vyšla von a priniesla mu jeho torbu. A potom, úplne netypicky pre ňu: „Dobrá práca, Franc.“

„Ďakujem,“ povedal de Franco, bez toho, aby na niečo ešte uplatňoval nárok. Ostal pokojne sedieť vedľa svojho zajatca na holom, granátmi rozrytom kopci, vedľa mŕtveho, zuhoľnateného stromu.

Neľakať, dal mu vedieť veliteľ. Dozrite, aby bol spokojný, nemeňte situáciu, neohrozujte ho a nedotýkajte sa ho.

Zo strachu pred spontánnou samovraždou.

Preto ani nikto neprišiel, aby oficiálne uplatnil nárok na Elfa, ani len kapitán. Ale hlásenie šlo na oporný bod a cez hlavný stan a o tom de Franco nepochyboval, hore k lodiam na orbite, pretože to bola najlepšia správa, ktorú mohlo frontové stanovište odovzdať od začiatku vojny. Možno to bol len sen, môcť opustiť krajinu Elfov, ktorý vojakov vyhnal na púť, aby videli tento zázrak. A poručička odišla až potom, keď ho dlho obzerala.

Nádej. De Franco prevažoval to slovo v svojich myšlienkach sem a tam a ohmatával ho tak, ako sa jazykom ohmatáva kývajúci sa zub. Preloženie, preč od bojiska. Už žiadne blato. Už nikdy viac keby ako včera. Nikdy viac, nikdy viac, nikdy viac, muž, ktorý ukončil vojnu s Elfami, rozlúskol Elfov a priniesol kľúč...

... Aby sa všetko doviedlo do konca. Do dobrého konca. Víťazstvo, možno, možno...

Pozrel na Elfa, ktorý tu vzpriamene sedel a ktorého pohľady putovali sem a tam, k poslednému, opustenému chumáču trávy, ktorým hýbal vietor, k oblaku, ktorý sa hnal po modrej oblohe krajiny Elfov k horizontu, k mŕtvym stromom.

„Máš meno?“ Bol opatrný s otázkami. Ale ved' Elf už predtým prehovoril.

Elf sa na neho pozrel. „Saitas,“ povedal.

„Saitas. Ja sa volám de Franco.“

Elf zažmurkal. V tvári sa mu nejavil strach. Mohli by sedieť v bunkri a spoločne stráviť deň.

„Prečo ťa poslali?“ De Franco sa stal smelším.

„Chcel som prísť.“

„Načo?“

„Aby som ukončil vojnu.“

De Franco sa otriasol v svojom pancieri. Zažmurkal, dal si dúšok z rúrky vo vnútri helmy a pokúsil sa myslieť na niečo iné. Ale Elf sedel tu, pozeral na neho bezvýrazné – zdvorilo a ľahostajne nechal odpočívať svoje spútané ruky v lone. „Ako? opýtal sa de Franco. „Ako chceš ukončiť vojnu?“

Ale Elf neodpovedal a de Franco vedel, že touto otázkou zašiel

dalej, ako by súhlasil hlavný stan, pretože tam nechceli, aby sa táto osoba niečo dozvedela o ľudských potrebách a zámeroch skôr, než by mali príležitosť, preštudovať vec, Elfa študovať a konať konferencie.

„Oni prišli,“ hovorí de Franco v malej miestnosti, „lebo chceli vedieť, ako vyzeráš.“

„Vy ste nám nikdy neukázali vaše tváre,“ hovorí Elf.

„Ani vy ste nám nikdy neukázali vaše.“

„Vy ste vedeli všetko oveľa viac, než my. Poznali ste náš svet. O vašom sme nemali ani potuchy.“

„Už znovu hrdosť.“

„Nevieš, ako ťažko mi padlo, nechať sa tebou dotýkať? To bolo to najhoršie. Znovu si to urobil. Ako s palbou diel. Správate sa násilne a potom očakávate pokoj. Ale ja som to dovolil. Bolo to to, kvôli čomu som prišiel. A keď si kvôli mne hovoril s ostatnými, to mi dalo nádej.“

Po nejakom čase transportér prilietal tesne nad kopcami a de Franco vstal, aby mu zamával. Vstal aj Elf, grációzne a ešte stále pokojne. Čakal, kým transportér pristál a listy rotoru sa prestali točiť.

„Nastúp!“ povedal potom de Franco, vzal svoju skromnú batožinu a zaistil zbraň.

Elf nemo sklonil hlavu, poslúchol príkazy a šiel tam, kam mu povedali. De Franco sa ho nedotkol, až vo vnútri, po tom, čo vliezli do tmavého trupu a tam čakali strážne „Nechajte vaše prekliate búchačky dole!“ povedal de Franco cez vonkajší reproduktor, lebo boli iba ľahko ozbrojení a neniesli prilby. „Čo chcete robiť, keď urobí pohyb, zastreliť ho? Prenechajte ho mne! Hovorí naozaj dobre.“ A k Elfovi: „Sadni si sem! Prepášem ťa remeňom. Aby si nevypadol.“

Elf si bez odporu sadol a de Franco vzal nákladový remeň a zahákoval ho na oboch stranách na zábradlí, takže Elf nemal možnosť hýbať sa alebo použiť svoje ruky.

Potom si sám sadol, strážne zaujali svoje miesta. Transportér sa zdvihol a odniesol ich preč z Elfského mesta a z najprednejšieho zo stoviek takých oporných bodov na planéte. Letel rýchlo a vysoko, keď dosiahol bezpečný vzdušný priestor za

obrannými zariadeniami, ktoré ľudia vybudovali okolo seba.

Elf ani raz neukázal strach. Len pokoj. Jeho oči putovali po vnútrajšku transportéra, tmavom nákladnom priestore, niekoľkých hlaviciach, nákladových sieťach, obidvoch strážach.

Aby sa učil, myslel de Franco, aby ešte stále všetko zaznamenal, čo sa dalo dozvedieť o svojich nepriateľoch.

„Vtedy som mal skutočne strach,“ hovorí Elf. „Najviac som sa obával, že by ste so mnou chceli hovoriť a niečo sa odo mňa dozvedieť. Potom by som musel zomrieť nadarmo. Pre nič.“

„Ako to robíte?“

„Čo?“

„Zomrieť. Jednoducho tým, že to chcete.“

„Stačí chcieť. Mohol by som teraz zastaviť svoje srdce. Veľa vecí zastavuje srdce. Keď nechceš žiť, keď prestaneš ísť vpred – je to celkom jednoduché.“

„Chceš povedať, keď sa prestane chcieť žiť, potom sa zomiera. To je bláznivé.“

Elf rozťahuje jemné prsty. „Deti to nemôžu. Detské srdcia sa nemôžu tak zastaviť. Vy máte srdcia detí. Nemáte nad tým kontrolu. Ale čím sa stávame staršími o to je to jednoduchšie. Až jedného dňa je predsa ľahšie prestať, než ísť ďalej. Keď som sa učil vašu reč, učil som sa ju od jedného muža menom Tomas. Nemohol zomrieť. On a ja sme spolu hovorili – och, každý deň. A jedného dňa sme mu priviedli ženu, ktorú sme zajali. Nazvala ho prekliatym zradcom. Áno, tak to povedala. Prekliaty zradca. Potom chcel Tomas zomrieť, ale nemohol. Povedal mi to. To bolo jediné, o čo ma kedy poprosil. Ako tá voda, rozumieš? Dal som mu času, lebo mi ho bolo ľúto. A aj jej. Lebo pre ňu som nemal žiadne použitie. Ale Tomas ma nenávidel. Nenávidel ma každý deň. So mnou hovoril len preto, lebo inak nemal nič, nikoho s kým by mohol hovoriť, vždy to povedal. Jeho srdce nič nezastavilo. Až kým ho žena nenazvala zradcom. Tu jeho srdce ostalo stáť, aj keď bilo ďalej. Ja som iba pomohol. Poďakoval mi. A zaželel mi peklo. A pripil mi svojim pohárom.“

„Elf, ach, prekliate.“

„Chcel som sa opýtať, čo je peklo. Myslím, že to znamená byť bez pohybu a zajatý. Preto bojujeme.“

(„Vie veľmi dobre zaobchádzať so slovami,“ hovorí niekto

niekde inde a nahýba sa bližšie k monitoru. „Pokúša sa niečo povedať, ale slová mu na to nestačia. Pracuje práve len s tým, čo má.“)

„Preboha,“ hovorí de Franco. „Vždy sa preto vrháte proti mrežiam? Preto zomierate stále ďalej? Ako vtáci na tyčiach klietky?“

Elf sa strháva. Možno kvôli tomu obrazu. Možno kvôli myšlienke.

„Strach nechá srdce stáť, keď strach inak nemôže nikam. Ešte vždy máme impulz. Ešte vždy máme náš hnev. Všetko ostatné je preč. Nakoniec budú proti vám bojovať samotné naše deti. Preto bojujem za moje deti, tým, že prichádzam sem. Nechcem viac hovoriť o Tomasovi. Vzali si ho vtáci. *Ty si to, čo som hľadal.*“

„Prečo?“ De Francov hlas sa trasie. „Saitas-Angan – mám obrovský strach.“

„Aj ja. Mysli na všetkých tých vojakov. Mysli na veci, ktoré sú ti dôležité. Ja myslím na môj domov.“

„Myslím, že ja som nikdy žiaden nemal. To je bláznivé. Nebude to fungovať.“

„Nie.“ Elf vystrel ruku a uchopil ňou hnedé zápästie. „Nenechaj ma teraz samotného, de Franco!“

„Máme ešte pätnásť minút. Štvrté hodiny.“

„To je veľmi dlhý čas... tu. Máme ho skrátiť?“

„Nie,“ hovorí de Franco a zhlboka naberá dych. „Využime ho!“

V opornom bode, kde si odkrúcali svoj trest úradníci a vedci, umiestnení na planéte, boli skutočné budovy, skutočné pevné budovy, vybudované ľuďmi. Potom, ako transportér pristál na pristávacej strešnej rampe, viedli stráže Elfa jedným smerom a de Franca druhým. Porada o postupe; ako to čakal. Predtým sa smel ešte osprchovať horúcou vodou zo skutočného potrubia, v kúpeľni z prefabrikátov a obliekol si prvý raz za pol roka, svoju pravú uniformu. Oholený a obriadený, v modrej čiapke a hnedej uniforme, čerstvý a čistý, celý čas myslel na to, že chlap zo Zvláštneho komanda, preložený z bojiska mal každý deň naparfumované vreckovky, mäkkú posteľ na spanie a priemernú dĺžku života, rátajúcu sa na desaťročia. Bol nervózny, pretože existovali možnosti, uloviť si za niečo vyznamenanie a za túto vec chcel vyznamenanie. Chcel ho, lebo tam vonku na svahoch, kde

sa zdržiaval tri roky, mohol byť zabitý a nejaký štátny oficer by sa mal zmieniť. o ňom v svojej správe.

„Sadnite si!“ povedal major Zvláštného komanda a nechal si o všetkom podať správu; a popoludní musel to celé rozprávať plukovníkovi a generálporučíkovi. V rovnakom popoludní ešte raz celému stolu, plnému vedcov a musel zodpovedať otázky cez otázky, až zachrípol a oni dokonca zabudli dať mu obed. Ale odpovedal stále ďalej, až mu zlyhal hlas a vedci sa nad ním zľutovali.

Potom zaspal, v čistých prikrývkach, v čistej posteli a stratil kontakt k vojne, takže, keď sa zobudil uprostred noci, v tme a ustrašený, nevedel kde bol a najprv musel čakať, kým sa mu srdce ukládnilo, až spoznal, že sa nezbláznil, že skutočne urobil, na čo si spomínal

Skrútil sa ako dieťa a myslel na potešujúce veci, kým znovu nezaspal. Potom ho zobudil bzučiak a povedal mu, že je to v tejto budove bez okien. Mal hodinu času, aby sa znovu obliekol – potom odpovedal na ďalšie otázky, ako predpokladal. Len trochu myslel na svojho Elfa, na svojho Elfa, ktorý bol odovzdaný ďalej vedcom a generálom a ľuďom z ASD a teraz sa ho viac osobne netýkal.

„Potom,“ hovorí Elf, „som vedel, že ty si bol zo všetkých, ktorých som spoznal, jediný, ktorému som mohol porozumieť. A poslal som pre teba.“

„Ešte stále neviem, prečo.“

„Vtedy som to povedal. Obaja sme vojaci.“

„Ty si viac ako to.“

„Povedzme, že ja som urobil jednu z tých veľkých chýb.“

„Ty myslíš, na začiatku? To neverím.“

„Mohlo by to byť. Povedzme, že by som velil lodi, čo vás napadla. Povedzme, že som napadol vašich ľudí na planéte. Povedzme, že vy ste zničili moju stanicu a naše mestá. My sme tí, čo urobili chyby. Povedzme to o nás samých.“

„Ja,“ povedal Elf a na obrazovke vyzeral značne rovnako ako predtým na svahu, rovný chrbát, červené rúcho – len povrazy, ktorými ho Elfi spútali, zanechali na jeho zápästiach, na lesklej, bielej koži, znaky, ktoré sa tmavočerveno zafarbili, „ja sa

vyjadrujem predsa zreteľne, alebo?" Vojenský žargón znel zvlášťne v jemných ústach Elfa. Elfove pery boli menej pohyblivé. Svoj hlas moduloval ako pri speve a občas ho nemohol udržať dosť rovnorodý.

„Robíš to veľmi dobre," povedal vedec, muž v bielom overale, sediaci naproti Elfovi u malého písacieho stola v sterilnej, bielej miestnosti. Kamera snímala oboch, Elfa a tmavokožieho xenológa z vedeckého úradu. „Ako počujem, reč si sa naučil od zajatcov."

Zdalo sa, že Elf sa meravo pozerá do diaľky. „Nechceme už viac bojovať."

„Ani my nie. Preto si prišiel?"

Na okamih Elf študoval vedca a nepovedal ani slovo. „Ako sa nazýva tvoj ľud?" chcel vedieť vedec.

„Nazývate nás Elfi."

„Ale my by sme chceli vedieť, ako sa nazývate sami. Ako sa nazýva tento svet."

„Prečo to chcete vedieť?"

„Aby sme vám preukazovali úctu. Poznáš to slovo, úcta?"

„Nerozumiem mu."

„Tak, ako vy nazývate tento svet a ako sa sami nazývate, to je *správne meno* a my vás chceme nazývať správnym menom. Znie to rozumne?"

„Je to rozumné. Ale ako nás nazývate vy, aj to je predsa správne, alebo?"

„Elfi je vynájdené slovo, pochádzajúce z našej vlasti. Mýtus. Vieš, čo je ‚mýtus‘? Príbeh, niečo, čo nie je pravda."

„Teraz je to predsa pravda, alebo nie?"

„Nazývate svoj svet Zem? Robí to väčšina ľudí."

„Ako ho nazývate vy, to je jeho meno."

„Nazývame ho Krajina Elfov."

„Pekné. To nie je dôležité."

„Prečo to nie je dôležité?"

„To som predsa už povedal."

„Ty si sa dobre naučil našu reč. Ale my nevieme nič o vašej."

„Áno."

„Teda, radi by sme sa ju naučili. Chceli by sme byť v situácii, hovoriť k vám vašim spôsobom. Pokladáme to iba za zdvorilé."

Vieš, čo je, zdvorilosť?”

„Nie.“

Dlhé mlčanie. Tvár vedca ostáva rovnako nezáväzne zdvorilá, ako Elfova.

„Hovoríš, že vy nechcete viac bojovať. Môžeš nám povedať, ako môžeme ukončiť vojnu?”

„Áno. Ale najprv by som chcel vedieť, aký je u vás mier. Čo napríklad budete robiť kvôli škodám, ktoré ste u nás spôsobili?”

„Ty myslíš reparácie?”

„Čo to znamená?”

„Zaplatenie.”

„Čo pod tým rozumieš?”

Vedec sa zhlboka nadýchol. „Povedz mi, prečo ťa tvoj ľud dal jednému z našich vojakov? Prečo nás jednoducho nezavolali rádion a nepovedali, že chcú s nami hovoriť?”

„Vy by ste to tak urobili.”

„Je to jednoduchšie, pravda? A bezpečnejšie.”

Elf zažmurkal. Nič viac.

„Pred dlhou dobou bola kedysi loď,” povedal vedec o okamih neskôr. „Bola to loď ľudí, nachádzala sa na letovej dráhe ľudí a nestarala sa o nič iné. Potom prišli Elfi, zničili ju a zabili všetkých cestujúcich. Prečo?”

„Čo chcete za túto loď?”

„Ty teda predsa rozumieš, čo je zaplatenie. Zaplatenie znamená, niečo dať za niečo.”

„Rozumiem.” Tvár Elfa bola úprimná, zmeravená, podlhovasté oči vyzerali ako oči Budhu s perlovou kožou. Tvár svätca. „Čo požadujete? A aký bude mier s vami? Čo vy nazývate mier?”

„To má znamenať, že ty neveríš, že my slovom mier myslíme to isté, čo vy?”

„To je správne.”

„Teda, je dôležité, rozumieť to, pravda? Skôr než sa uzavru dohody. Mier znamená nebojovať.”

„To nestačí.”

„Teda, znamená to, byť si istý pred svojim nepriateľom.”

„To nestačí.”

„A čo je dosť?”

Bledá tvár pozorovala podlahu, pozerala niekam inam. „čo je dosť, Saitas?“

Elf len ďalej civel na podlahu a bol ďaleko, ďaleko od pýtajúceho sa. „Musím hovoriť s de Francom.“

„S kým?“

„De Franco.“ Elf vzhliadol. „De Franco ma sem doviedol. Je vojak; porozumie mi lepšie, než ty. Je ešte tu?“

Plukovníčka vystrela ruku a vypla pásku. Bola z Pozemnej taktiky. Meno na jej písacom stole znelo Agnes Finnová. Vyznala sa v tom, na tucet rozličných spôsobov podrezávať hrdlá a so všetkými možnými prostriedkami, od rafinovanej komputerovej krádeže až k hrubému nasadeniu výbušnín, viesť sabotáže a spôsobovať zmätok. Ovládala tucet rečí a poznala do detailov každú kultúru, s ktorou mala hocikedy do činenia, vrátane vedy a armády. Ešte viac bola *plukovník* Pozemnej taktiky čo de Franca uviedlo do strachu a hrôzy. V tomto odbore vojska nebolo veľa vysokých dôstojníkov; bolo treba prežiť viac ako desať bojových nasadení, aby bol človek ďalej povýšený z veľmi rozšírenej a napoly z láskavosti udeľovanej hodnosti poručíka. A to táto žena dokázala. Bola súhrn a zosobnenie dôstojníka a úplne jedno, čo za politiku sa práve v hlavnom stane vykonávala, tu bola bralom, okolo ktorého krúžilo množstvo ostatných ľudí. Táto žena prijímala svoje rozkazy pravdepodobne zo Spojeného hlavného velenia, ktorého najbližší zástupcovia boli týždne a mesiace ďaleko vzdialení. A to znamenalo, že nedostávala prakticky žiadne rozkazy a mala širokú voľnosť pohybu podľa vlastného uváženia, presne ako to bolo zvykom u Pozemnej taktiky. Ľubovoľne použiteľná karta. Žolík v balíčku kariet. Boli regulárne ozbrojené sily; existovali voľne pripojené Zvláštne komandá; potom boli kozmonauti z Únie a Aliancie a k tým patrili aj regulárne ozbrojené sily Únie; nad tým stáli ASD a kontrarozviedka Únie; a potom bola ešte tajná služba a k tomu patrila táto červenovlasá žena s hrubými kosťami, ktorá tu mala pod svojim priamym velením malú hŕstku ľudí a boh vie, čo ešte všetko iné, hŕstku ľudí z Pozemnej taktiky, ktorí voľne pobehovali v Krajine Elfov, všetci operovali nezávisle od seba a Elfom robili toľko ťažkostí, ako inak dokázal len celý oporný bod.

De Franco to vedel. Raz sa pokúsil o túto kariéru. Presnejšie vedel ako mnohý iný, čo za typ bolo treba byť, prestať tento

výcvik, vôbec nehovoriac o potrebných desiatich nasadeniach, ktoré sa potrebovali, aby ste boli preložený z bojiska a aj vedel, čo trčalo za touto pehavou tvárou, ošľahanou počasím, a že táto žena zhltna poručíkov zo Zvláštneho komanda na raňajky.

„Prečo ste na neho urobili taký dojem, poručík?“

„Nesnažil som sa o to, madam,“ povedal opatrne de Franco. „Len som sa pokúšal, udržať ho kludného a živého a priviesť ho sem, ako mi povedali. Ale tam vonku som bol jediný, kto mal s ním čo do činenia. Zdalo sa nám to tak najbezpečnejšie; možno ma považuje za viac, než som!“

„Moje blahoprianie k tomuto výkonu.“ To bolo určite mienené trochu ironicky. Nijaký príslušník Pozemnej taktiky nedosiahol to, čo sa podarilo jemu a on cítil ľahké napätie.

„Áno, madam.“

„Áno, madam' – viete, že ešte stále trvá možnosť, že nám poslali úplného blázna. Alebo, že si Elfi zvolili nezvyčajnú metódu, aby nás vlákali do pasce. Alebo, že je to Elf, ktorý vôbec nepokladá za dobré, že ho spúťali a u nás odložili a chce sa za to revanšovať. To sú veci, ktoré mi prichádzajú na um.“

„Áno, madam.“ De Franco o tom všetkom premýšľal, zatiaľ čo stál oproti plukovníčke a súčasne sa snažil byť uvoľneným, ako to plukovníčka od neho žiadala. Ale úzka tvár pred ním bola rovnako uzatvorená a neprítomná, ako Elfova.

„Viete, čo tí tam vonku robia v tomto okamihu? Masívne nás napádajú. Utočia na front v blízkosti 45 so všetkým, čo majú. Ôsmi uviazli. Udržujeme ich vo vzduchu a tí tam vonku majú straty viac než dvetisíc chlapov a letecké nálety všetko nezadržia. Delta utrpela a odrazila priamy útok. Boli straty. Vojak menom Herse. Z vašej jednotky.“

Dibsi Ó, bože. „Mŕtvy?“

„Mŕtvy.“ Oči plukovníčky hľadeli chladne a bez výrazu. „To nám bolo hlásené. Viem, že pre vás to nie je len štatistika. Ale presne to sa odohráva. Máme od Elfov dva signály. A nevieme, ktorý z nich platí. Chytili sme mimozemšťana, ktorý sa označuje za hodnoverného – a súčasne so značným úsilím prichádza presne odtiaľ, odkiaľ prichádza aj útok.“

Dibs. Mŕtvy. Bol to chladný vietor cez toto bezpečné, od skutočného sveta, blata a bunkrov ďaleko vzdialené miesto. Dibs prestal včera žiť. Dnes ráno. Niekedy. Dibs už viac nebolo a svet

to vôbec nezbadal.

„Ľuďom z vedeckého úradu sú nápadné ešte iné veci,“ povedala plukovníčka. „Jedna z nich, a to ich hnevá tak, že až ozeleneli a zmodrali, je tá, čo mimozemšťan práve povedal: ‚De Franco ma lepšie rozumie!‘ Rozumiete, čo tým myslím, poručík?“

„Áno, madam.“

„Vedecký úrad sa teda obrátil na ministra, minister zavolał cez kom generálmajora; všetko včera okolo sedemnástej, a tí ma strhli dnes o druhej do tejto veci. Viete, koľkým ľuďom ste stúpili na prsty, poručík? A aká veľká je obava z tohto zmätku vonku na fronte?“

„Áno, madam.“

„Určite ste dúfali vo vyznamenanie a možno aj na niečo lepšieho, nie je to tak? Nemohla by som vám to zazlievať. No áno, teraz mám v tom prsty a nechala som vás podriaďiť pod moje velenie, lebo to môžem a Vrchné velenie si robí skutočne veľké starosti, že úrad bude stále hundrať okolo Elfa a že on by nás celkom neočakávane mohol opustiť a pobrať sa do neba Elfov. Chceme sa teda o to postarať, aby bol do určitej miery spokojný. Chce s vami hovoriť. To vám chcel povedať úrad, ale ja som sľúbila, že to objasním, lebo tí by s vami hovorili len v žargóne a ja som si chcela byť istá, že ste to skutočne pochopili – je vlastne celkom jednoduché: Máte do činenia s mimozemšťanom a určite ste zbadali, že nie vždy všetko čo hovorí, má zmysel.“

„Áno, madam.“

„Prekliate, poručík, dajte mi pokoj so svojim ‚áno, madam!‘; hovorte so mnou jednoducho a pozerajte mi do očí. Tu sa bavíme o komunikácii.“

„Áno...“ Prehltol to ‚madam‘.

„Vy máte filipa, de Franco, je to všetko vo vašich dokladoch. Sám ste sa raz takmer dostali k tajnej službe, o to ste sa vlastne snažili, pravda? Ale mali ste tento prekliaty, psychologický strach pred prevzatím poslednej zodpovednosti. A zdravý strach pred tým, priviesť to k vyznamenaníu – posmrtné. Preto vás vytriedili a vy ste pristál vo Zvláštnom komande, lebo tam od niekoho iného prijímate rozkazy a napriek tomu ste mohli hrať prekliateho hrdinu a niečo si dokázať – mám pravdu? Musím mať vlastne pravdu; mám tu psychologickú správu o vás. Teraz som vás urazila, a vy tu sedíte a červená sa vám hlava, ale ja chcem

vedieť, s kým mám do činenia. Trčíme prekliato v úzkych. Tam vonku neustále strácame ľudí. Budeme mať obaja navzájom ťažkosti?"

„Nie. Rozumiem.“

„Dobre. Veľmi dobre. Veríte, že si môžete s týmto Elfom sadnúť do izby a vytiahnuť z neho pravdu? Presnejšie povedané, môžete sa *rozhodnúť*, môžete tam vojsť, aj keď viete, koľko od vás závisí?"

„Nie som žiaden..."

„Je mi jedno, čo ste, de Franco. Chcela by som vedieť, či slovná zásoba tohto Elfa obsahuje slovo rokovať. Preradím vás tam k strážnej službe. Pritom by som chcela, aby ste si s ním jednoducho spolu sadli a rozprávali sa iba ako muž s mužom. To je všetko, čo máte robiť. A kvôli vašej predchádzajúcej udalosti to možno urobíte dokonca celkom rozumne. Ale možno by ste mali s týmto Elfom hovoriť jednoducho ako John de Franco a pokúsiť sa prísť, s ním do styku. Viete, keď vláda vyšle vyjednávača – alebo niečo podobného – potom to nie je žiadna priemerná osoba. Také indivídium je pravdepodobne najprefikanejší, najrafinovanejší, najchladnokrvnejší sviniar, ktorého má a pravdepodobne podvádza pri kockách. Nevieme, čo ten sviniar zamýšľa, alebo ako myslí, a keď si spolu sadnete, potom budete hovoriť s niekým, kto o ľudstve vie oveľa viac, ako my o Elfoch. Budete hovoriť s expertom Elfov, ktorý je tu, aby sa s nami zahrával. Ktorý si nás chce dobre a presne obzrieť. Rozumeli ste tomu? Máte k tomu čo povedať?"

„Mám pred tým strach.“

„To je skutočne dobre. Viete, my tam totiž nevysielame najmúdrejšieho, najskúsenejšieho človeka na dvoch nohách a presne tak to narafičil tento riadne rafinovaný Elf. Rozumeli ste? Doteraz nás vodí ako bábky. A ako pristúpíte k tejto veci, poručík de Franco?"

„Jednoducho mu budem dávať otázky a budem odpovedať tak málo, ako len môžem.“

„Zle. Necháte ho hovoriť. A veľmi starostlivo si premyslíte, čo sa ho opýtate. Čo sa pýtate, prezradí vás rovnako bezpečne, ako to, čo mu porozprávate. Všetko, čo robíte a hovoríte, súvisí s vašou kultúrou. Keď je dobrý, vymačká vás ako špongiu." Plukovníčka sa zahryzla do pery. „Prekliate, vy to *nedokázete*, že?"

„Chápem, pred čím ma chcete varovať, plukovníčka. Nie som si istý, či som toho schopný, ale pokúsim sa o to.“

„Nie si je istý, či je toho schopný. Od toho by mohol závisieť *mier*. A viacero miliárd ľudských životov. Vaša rota tam vonku na fronte. Pozrite sa na to z tohto hľadiska. A vy máte strach a necháte to na sebe zbadať, poručík, ste príliš prekliate úprimný, žiadny zázrak, že vás vytriedili. Nemáte tvrdé jadro, neviete, kam len máte ísť, keď vás privediem do smrteľnej rozpačitosti a pritom som ešte na vašej strane. V Zvláštnom komande ste pravdepodobne prekliate dobrý, neobyčajne statočný. Viem, že ste boli vyznamenaný za udatnosť v poli. Kvôli vašej podvedomej obave z ohňa pristupujete k tomu pravdepodobne skutočne tvrdo, keď ste v ťažkostiach. Dobrý chlap. Otvorený; keď Elf chce mať príkladný exemplár človeka, mohli by sme obísť horšie. Jednoducho ta vojdete, môj synu a porozprávate sa s ním, priateľsky, ako to je vašim zvykom a viac nepotrebuje urobiť.“

„Budú nás odpočúvať.“ De Franco celkom úmyselne civel na plukovníčku, usilujúc sa naškriabať trochu vytrvalosti, sprostredkovať dojem, že nebol úplný blázon.

„Na to sa prekliate môžete spoľahnúť. Hneď pred dverami stoja strážne, keby ste ich potrebovali. Ale keď mi toho Elfa zastrašíte, stiahnem vám kožu cez uši.“

„To som nemyslel. Myslel som – ja som myslel, že keď ho privediem k reči, potom budú existovať presné záznamy.“

„Ach tak. Áno. Samozrejme. A ešte niečo, poručík. Ja som sviniarka, rovnako ako tento Elf, úplne bez pochyby. A pretože stojím na vašej strane, želala by som si, aby ste boli pripravený tak dobre, ako to len bude možné. Ale dostanete odo mňa každú podporu, akú potrebujete – keď máte nejaké želanie, povedzte to personálu a beda, ak tí neskočia a nevyplnia ho. Dávam vám tam naproti vo vedeckom krídle neohraničené plné moci. Keď sa tí chcú sťažovať, potom s tým môžu prísť ku mne. Správajte sa celkom prirodzene, trochu opatrne, nenechajte sa obalamutiť a starajte sa o to, aby zostal živý.“

„Áno, madam.“

Ešte dlhý, prenikavý pohľad a potom prikývnutie.

Bol prepustený.

*Kde tá diera, ktorú kopeme, skonči?
 Jej koniec nikdy nepríde, môj priateľu.
 A prečo je tak teplo na druhom konci?
 Peklo nie je nikdy ďaleko, môj priateľu.*

„Táto plukovníčka,“ hovorí Elf „to sú jej vojaci tam vonku?“

„Presne,“ hovorí de Franco.

„To nie je najvyššia hodnosť.“

„Nie. To nie. Ani len na tomto svete.“ De Francove ruky sa otvárajú a zavierajú, kľby prstov sú biele. Jeho hlas ostáva pokojným. „Ale má veľa moci. Nie je sama. Sú iní, ktorých zastupuje. Oni ma sem poslali. Teraz som na to došiel.“

„Vaše počínanie ma mätie.“

„Politika. To všetko je politika. Tí, čo sedia ďalej hore, kryjú svoje...“ De Franco to formuluje inak. „Musia sa držať niekoľkých vecí. Tie musia urobiť. Keby napríklad neprijali ponuku na mier – to by spôsobilo ťažkosti vo vlasti. Kozmický priestor ľudstva je veľký. Ale vojna... ľudia chcú, aby prestala. Viem to. U ľudí sa nedá zatušovať chyba. Máme priveľa rozličných záujmov... Máme vedcov a pol tucta rozličných štábných komandatúr.“

„Tí všetci prestanú bojovať?“

„Áno. Moja strana áno. To viem.“ De Franco ešte pevnejšie zviaza ruky, akoby mu do kostí vnikal chlad. „Keď im niečo môžeme predložiť. Riešenie. Musíš chápať, ako myslia. Keď sú niekde ťažkosti, môžu sa aj zväčšiť. Tam vonku by mohol byť aj ešte niekto iný, už ste raz na to mysleli? Čo bude, keď iný druh to jednoducho preženie? Niečo také sa už stalo. A keď naša malá vojna ich potom ruší? Bývame vo veľkom dome, viete to už? Ste ešte mladí, vy s vašimi loďami, ste mladá moc vonku vo vesmíre. Boh nám pomôž, robili sme chyby, ale tento krát sme s tým nezačali my. Snažili sme sa s tým skoncovať. Už celý čas sa snažíme s tým skoncovať.“

„Ty si to, v čo dôverujem,“ hovorí Elf. „Nie tvojej plukovníčke. Nie na vaše slová zmluvy. Tebe. Slová nie sú viera. Čo sa robí, to je viera, čo ty urobíš, to nám ukáže.“

„Ja to nemôžem!“

„Ja to môžem. Pre mňa je to dosť dôležité a pre teba nie. *Naša malá vojna*. Nechápem, ako tak môžeš myslieť.“

„Pozri sa na to!“ De Franco zúfalo ukazuje rukou na izbu, na svet. Dohora. „Je to tak veľké! Nevidíš to!? A planéta, kus skaly. To je malá vojna. Je hodná toho všetkého? Je hodná toľkej prekliatej tvrdošijnosti? Je toho hodná, aby sa v nej zomrelo?“

„Áno,“ hovorí jednoducho Elf a zelené oči a biela tvár neukazujú ani hnev, ani výčitku.

De Franco zasalutoval, vyšiel von a čakal v predizbe, kým ho dohonal plukovníčkin ordonanc a dal jeho eskorte potrebné plné moci. V tomto opornom bode si *nikto* nechodil bez eskorty. (Ale Elfi sú vzdialení dvesto kilometrov tam vonku, pomyslel si de Franco; a proti komu vôbec bojujeme?) V chodbách videl čerň elitných oddielov Únie, modrú kozmonautov Aliancie, prostú poľnú šed' dôstojníkov frontových oddielov a belobu a bledomodrú oboch vedeckých úradov; všade cítil krehký mier – prekliate, možno *potrebujeme* túto vojnu, núti ľudí ďalej sa medzi sebou zhovárať, tí sú tu vzadu všetci tak tuční a ulízaní, nikdy sa nedostali do styku s blatom. – Ale na chodbách vládla náhlivá podnikavosť. V tvárach ľudí, čo cieľavedome chodili sem a tam, ležal napätý výraz. Bolo to, akoby všetkým ležalo niečo spoločné na duši, ako by sa diali okolo neho bezhlučné, neviditeľné krízy. – *Útok na frontoch*, pomyslel si a spomenul si na inú príležitosť, keď sa začal útok na fronte a rýchlo sa rozšíril na celý tucet; a boli zhadzované bomby a zomreli mestá.

A deti Elfov, maličkých, čo si ležali v náručí a na vtákov, ktorí sa odrážali dole; a Dibsa – Dibsa, ktorý ležal ako pokazený stroj vo svojom pancieri – keď niekoho trafil výstrel, prenikol cez obrazovku a viac ste už nemali tvár a vôbec sa to nezbadalo; alebo šiel do kĺbov a vykrvácali ste, uzavretý vo výstroji, neschopnej viac činnosti. Jednoducho ste ležali a krváčali. Počul o mužoch a ženách, ktorí tak zomreli, že cez kom ešte udržovali kontakt, hovorili so svojimi kamarátmi a sami odišli na druhý svet, sami v tomto prekliatom pancieri, čo vymkol oblohu a vzduch...

Viedli ho cez tunel, ktorý bol odliaty, stuhnutý a stvrdnutý cez noc, druh stavieb, ktoré sa nikdy nevybudovali vonku na fronte. Tu boli jasné svetlá a suché podlahy, po ktorých mohli chodiť

vyparadení dôstojníci. Boli tu aj, na konci, nové dvere, pred ktorými stáli stráže so zbraňami, pripravenými vystreliť...

... proti nám? De Franco odznova pocítil tento pocit neskutočnosti a zažmurkal, keď musel ukázať svoju poznávaciu známku a svoje preukazy, aby bol prepustený ďalej, a to, aj keď jeho eskorta bola zaopatrená rozkazmi plukovníčky.

Potom ho prepustili a viedli ďalej, do inej predizby, s ďalšími strážami: Vojenská polícia ASD. Bezpečnostná služba Aliancie. Spravodajská služba a tajná služba. Už len tunajšia atmosféra mala v sebe niečo ľadového, keď sa len pozrelo na tieto uniformy. Tí mali teda Elfa. Prirodzene. Na to boli kompetentní diplomati a regulárne ozbrojené sily a generalita s tým nemali nič spoločného. Nachádzal sa na teritóriu Finnovej. Bezpečnostná služba a komando Pozemnej taktiky, nad ktorými regulárne ozbrojené sily vykonávali kontrolu len zhora, ale nie vo vnútri hierarchie. Finnová síce bola priviazaná na šnúre, ale neprijímala žiadne rozkazy od niekoho, kto stál v hierarchii vedľa nej. Ani len od ASD. Bezpečnostný systém spojenej organizácie velenia, ktorá bola vzdialená priveľa svetelných rokov od domova, než, by si mohli dovoliť nebezpečenstvo malej diktatúry. Práve prekročil hranicu a rovnako dobre sa mohol nachádzať na inej planéte.

Zrejme ho ohlásili lebo tu bolo pár neprívetivých typov z vedeckých úradov a jeden z nich, čo mával rukou, aby šiel ďalej, takmer nepozrel na jeho preukaz. Jeho tvár prezerala muža dlho a intenzívne a bol to muž z Xenologického úradu, ktorý na páske kládol otázky.

„Veľa šťastia,“ povedal muž. A potom sa zjavil major z Pozemnej taktiky s mrzutou tvárou, černochoch v kaki uniforme Pozemnej taktiky, čo vyzeral ako byrokrat spoza písacieho stola. Vzal fascikel s plnými mocami, pozrel naň a na de Franca dlhým, zamračeným pohľadom a pritom vysunul dopredu svoju hranatú, svalnatú bradu. „Plukovníčka vám dáva tri hodiny času, poručík. Využite ich!“

„Mali sme viac, než jednu vládu,“ hovorí de Franco pokojne, ale v tichom zúfalstve Elfovi. „Voľakedy sme proti sebe bojovali. Viedli sme medzi sebou vojny. Potom sme uzavreli mier a teraz spolupracujeme. Možno budeme znovu bojovať proti sebe, ale všetci dúfajú, že k tomu nedôjde a bude to stále menej pravdepodobné. Vojna je drahá. Tu vonku je všetko prekliato

otvorené, to sa ti pokúšam trvale vysvetliť. Začne sa vojna a nevie sa, kto všetko iný by mohol načúvať.“

Elf sa opiera o svoju stoličku, ruku na operadle. Jeho tvár je vážna, ako vždy, keď pozerá na de Franca. „Ty a ja, ty-a-ja. Svet bol zdravý, skôr než ste nás našli. Ako môžu robiť ľudia veci, čo nemajú zmysel? *Celok* má zmysel, jednotlivé časti sú bláznivé, časť jednej veci sa nedá strčiť do druhej veci. Z listov sa nestanú perá a vaše myslenie nemôže byť našim myslením. Vidím naše chyby. Chcel by som ich odstrániť. Potom Elfi už viac nemajú chyby a vy nemáte chyby. Ale ty hovoríš, je to malá vojna. Ide len o pár životov. Vy ich máte tak veľa. Visíte na svojej chybe. Chcete si ju ponechať. Chcete ju držať v náručí. A postavíte sa s ňou do cesty týmto druhým. Ale budete ju vidieť, pravda, keď sa na vás pozerú?“

„To je bláznivé.“

„Keď sme vám vstúpili do cesty s touto chybou, predpokladali sme, že stretneme ‚My‘. To bola naša prvá, veľká chyba. Ale je to aj vaša chyba.“

De Franco vstúpil do miestnosti, kde bol prechovávaný Elf, luxusnej miestnosti, akú by rád obýval prízemný civilista, s posteľou, stolom a dvomi stoličkami a voľne visiacimi zelenožltými prestieradlami, ako to bolo zvyčajné na planéte. V tejto orgii kričiacich farieb sedel Elf na posteli s prekríženými nohami, pokojný, nestarajúc sa o to, že dvere sa otvorili a niekto vošiel dnu. Až v jeho tvári vzplanula iskierka poznania a zdalo sa, že rastie. Bol to prvý výraz, podobný ľudom, prakticky jediný výraz, aký kedy Elf ukázal v de Francovej prítomnosti. Samozrejme ho zaznamenávali kamery, ako zaznamenávali všetko. Plukovníčka to povedala a pravdepodobne to vedel aj Elf.

„Saitas. Chcel si so mnou hovoriť?“

„De Franco.“ Tvár Elfa zmeravela a stala sa znovu nepreniknuteľnou.

„Mám si sadnúť?“

Nedostal odpoveď. De Franco neisto na okamih čakal, potom sa spustil na stoličku u stola a oprel lakťe na bielu plastickú dosku stola.

„Zaobchádzajú s tebou slušne?“ opýtal sa celkom vedome de Franco, kvôli kamerám a plukovníčka – (do čerta s vami, plukovníčka, nie som blázon, vašu prekliatu hru môžem hrať aj

ja, dokázal som to, čo sa vašim pozemným taktikom nepodarilo, pravda? Teda si dávajte pozor!)

„Áno,“ povedal Elf. Jeho dlane voľne spočívali v lone červeného rúcha. Pozrel na ne a potom znova na de Franca.

„Snažil som sa s tebou zaobchádzať slušne. Každopádne som si to myslel.“

„Prečo si žiadal mňa?“

„Ja som vojak,“ povedal Elf, vystrel nohy cez okraj postele a vstal. „Viem, že aj ty ním si. Verím, že ma lepšie pochopíš.“

„To neviem. Ale budem počúvať.“ Hlavou mu prešla myšlienka, ako by tu bol zadržiaty ako rukojemník, že je obeťou viacnásobného násillia, ale zahnal ju a kývol rukou k druhej stoličke. „Chceš si sadnúť? Chceš niečo piť? Niečo ti prinesú.“

„Sadnem si k tebe.“ Elf prišiel, vzal si druhú stoličku a oprel lakte o stôl. V svetle bolo zreteľne podliatiny na jeho zápästiach. „Myslel som, že si sa možno už znova vrátil na front.“

„Dali mi trochu času. Myslím, že sú...“

(Nehovorte s ním, povedala plukovníčka. Nechajte hovoriť jeho).

„... to tri hodiny. Nejaká doba. Určite si mal dôvod, prečo si chcel hovoriť so mnou. Bolo to niečo určitého? Alebo si sa chcel len rozprávať. Urobím aj to.“

„Áno,“ povedal Elf vo svojom spevavo-šušlavom spôsobe reči. A fixoval ho očami, zelenými ako more. „Si mladý, de Franco? Pripadáš mi, ako by si bol mladý muž.“

To ho vyviedlo z rovnováhy. „Tak mladý už nie som.“

„Ja mám syna a dcéru. A ty?“

„Nie.“

„Rodičov?“

„Prečo to chceš vedieť?“

„Máš rodičov?“

„Matku. Veľmi ďaleko odtiaľto.“ Otázky mu boli nepríjemné. Nadá de Francová dostávala len listy a nie dosť listov, vďaka bohu mala oddanejších synov. De Franco tu sedel a cival na Elfa, ktorý jeho kryt prelomil dvoma rýchlymi otázkami a zasiahol boľavý bod a znovu mu napadlo, pred čím ho plukovníčka varovala. „A ty, Elf?“

„Moji rodičia žijú. Áno. Veľa príbuzných?“

Prekliate, ktorého vojaka asi rozložili, aby sa dostali k tejto oblasti ľudskej reči? Do akej duše vnikli?

„Čo si, Saitas? Prečo ťa tak jednoducho vydali?“

„Aby som uzavrel mier. To vždy robí Saitas.“

„Tak spútaný?“

„Prišiel som ako váš zajatec. To si predsa porozumel.“

„Teda, to fungovalo. Mohol som ťa aj zastreliť, nechcem tým povedať, že by som to urobil, ale bolo by to možné, bez toho. Nazdávam sa, že to bol rafinovaný ťah. Ale prekliate, ty si sa predsa u nás predtým mohol ohlásiť. Prikradneš sa sám k nám v temnote – to bolo priamo vyzvanie, vpáliť ti do hlavy guľku. Prečo si nepoužil rádio?“

Zamihotanie zelených očí. „To sa ma pýtali už aj iní. Prišiel by si potom?“

„Teda áno, niekto by prišiel. Počúvaj, oslovíš ich v ľudskej reči a oni by načúvali a niečo zaranžovali, čo by bolo oveľa bezpečnejšie.“

Elf civel pred seba, zahľbený do svojich vlastných ťažkostí.

„Priznaj už, vyhodili ťa? To sú tvoji nepriatelia?“

„Kto?“

„Tí, čo ťa nechali tam vonku na kopci.“

„Nie.“

„Priatelia, čo? *Priatelia* ťa nechali stáť tam vonku?“ „Súhlasili so mnou. Vyhlásil som, že som ochotný byť tam. Najväčší strach som mal pred tým, že by si na nich strieľal. Ale ty si ich nechal odísť.“

„No počuj, do čerta, ja poslúcham iba rozkazy.“

„A rozkazy ta prinútili, nechať ich odísť?“

„Nie, požadujú, aby som s vami hovoril, keď k tomu dostanem šancu. Pozri, ja osobne som vás predsa nechcel nikdy zabíjať. Ani teraz by som to nerobil, keby som mal možnosť voľby.“

„Ale robíš to.“

„Prekliate, napádali ste naše lode. Možno to aj z vašej strany nebolo mienené osobne, ale my predsa nemôžeme, do čerta, v žiadnom prípade pripustiť, aby sa to u vás stalo zvykom. Nepotrebovali ste predsa nikdy urobiť iné, než odtiahnuť a nechať

nás na pokoji. Zasiáhli ste celý svet, Elf. Možno nie obzvlášť veľký, ale v tej prvej lodi ste zabili viac ako tisíc ľudí. Tridsaťtisíc na tom opornom bode, dobrotivý bože, neseď tu tak jednoducho a pozri sa na mňa!"

„To bola chyba.“

„Chyba!“ De Franco zbadal, že sa mu triasli ruky. Nie. Nezdvíhať hlas. Nestraťiť sebaovládanie. (Ostaň priateľským, ako je tvoj spôsob, chlapče. Zhovievavý. Plukovníčka vedela, že bol tým veľmi preťažený. A on to vedel takisto). „Nie je väčšina vojen chybou?“

„Veríš tomu?“

„Keď áno, nemôžeme s tým prestať?“ Cítil pozornosť neviditeľných poslucháčov, diplomatov, vedcov – on sám, zo Zvláštneho komanda, hovoril s vyjednávačom Elfov a všetko zbral, všetko stratil. (Priateľsky, ako je môj spôsob... Plukovníčka bola bláznivá, aj Elf, rovnako vojna a svet a on sa zúfalo potkýnal dopredu, snažil sa byť rafinovaným, pokúšal sa predstúpiť pred diplomata ako karikatúra, obmedzenec a vedel že to jedno bolo priehľadné ako to druhé). Ty vieš, že potrebujete iba povedať, 'koniec' a že sú možnosti, ihneď zastaviť strelbu, možnosti všetko uzatvoriť a že sa potom dá začať o tom hovoriť, ako to chceme všetko dať do poriadku. Hovoríš, na to si sem prišiel. Si na správnom mieste. Potrebuješ len priviesť svoju stranu k tomu, aby prestala. Tam vonku sa navzájom zabíjajú, vieš to? Ty prídeš sem hovoriť o mieri. A oni útočia pozdĺž celého frontu. Práve som sa dozvedel, že tam vonku som stratil priateľa. Boh vie, čo sa medzitým ešte všetko stalo. To je predsa prekliate nezmyselné. Keď môžeš urobiť koniec, tak ho nechaj, nech to urobíme!"

„Poviem ti, aký bude náš mier.“ Elf pokojne zdvihol tvár a roztiahol ruky. „Kdesi je kamera, pravda? Aspoň mikrofón. Počúvajú nás.“

„Áno. Majú kamery a mikrofóny. Viem, že počúvajú.“

„Ale ja vidím iba tvoju tvár. Tvoja tvár je pre mňa všetky ľudské tváre. Môžu počúvať, ale ja hovorím s tebou. Len s tebou. A toto je náš mier: Boje prestanú a my znova budeme budovať lode, znova budeme lietať do vesmíru a my nebudeme viac nepriateľmi. Chyba už nebude viac existovať. To je mier, aký chcem.“

„A ako to urobíme?“ (Priateľsky, ako je tvoj spôsob, chlapče –

de Franco sa do toho vžil. Nevšímaj si kožu, nevšímaj si cudziu tvár, hovor, hovor, hovor s ním len ako s človekom, nepremýšľaj o otázkach protokolu. Urob to, chlapče!) „Ako zastavíme boje?“

„To som povedal. Počuli to.“

„Áno. Počuli.“

„Majú dva dni času na uzavretie mieru.“

De Francovi zvlhli dlane. Pevne držal stoličku. „Čo sa stane potom?“

„Potom zomriem. Vojna bude pokračovať.“

(Môj bože, čo teraz urobím, čo poviem? Ako ďaleko môžem zájsť?) „Počúvaj, ty nechápeš, ako dlho u nás trvá, kým dospejeme k rozhodnutiu. Potrebujeme viac, než dva dni. Tam vonku umierajú, tvoji ľudia sa sami zabíjajú na našich frontoch a všetko nadarmo. Ukonči to teraz! Hovor s nimi. Povedz im, že budeme spolu hovoriť. Urob koniec!“

Šikmé oči zažmurkali, uchovali si svoj buddhovský odtrhnutý výraz, poškuľovali do nekonečna. „De Franco, musí byť zaplatenie.“

(Premýšľaj de Franco, premýšľaj! Daj správne otázky!) „Čo za zaplatenie? V mene koho presne hovoríš? Za vás všetkých? Za mesto? Oblasť?“

„Mier vám postačí. – pravda? Odídete. Odtiahnete a už sa viac neuvidíme, až kým znovu nepostavíme naše lode. Odtiahnete – akonáhle bude hotový môj mier.“

„Budovať lode, preboha. A znovu nás prenasledovať?“

„Nie. Vojna je chyba. Nebude žiadna druhá vojna. Toho je dosť.“

„Ale budú súhlasiť všetci?“

„Všetci súhlasia. Poviem ti svoje skutočné meno. Volám sa Angan. Angan Anassidi. Mám štyridsaťjeden rokov. Mám syna, menom Agaita; dcéru, menom Siadi; narodil som sa v meste Daogisshi, ale teraz je spálené. Moja žena sa volá Llaothár Sahail a narodila sa v meste, v ktorom teraz žije. Som jediný manžel mojej ženy. Môj syn má dvanásť rokov, moja dcéra deväť. Žijú teraz samotné s mojou ženou, jej a mojimi rodičmi v meste.“ Hlas Elfa vpadol u mien do ľahko spevavého tónu, držal sa a skresľoval ostatné slová. „Napísal som – povedal som im, že im všetko napíšem. Píšem vo vašej reči.“

„Komu si to povedal?“

„Ľuďom, ktorí mi dávali otázky. Všetko som napísal.“

De Franco civel na Elfa, civel na tvár, čo bola tak bezchybná a chladná, ako tvár sochy. „Myslím, že ťa nemôžem sledovať. Nerozumiem ti. Hovoríme o fronte. Hovoríme o tom, že táto žena a deti sú možno v nebezpečenstve, alebo nie? O tom, že moji priatelia tam vonku možno budú zabití. O tom, že padajú granáty a trhajú ľudí. Môžeme urobiť niečo proti tomu?“

„Ja som tu, aby som urobil mier. Saitas, to som ja. Dar pre vás. Ja som to zaplatenie.“

De Franco zažmurkal a potriasol hlavou. „Zaplatenie? Nie som si istý, či ťa môžem sledovať.“ ,

Nasledovalo dlhé mlčanie. „Zabite ma!“ povedal Elf. „Na to som prišiel. Aby som bol posledným mŕtvym. Saitasom. Na vymazanie chyby.“

„Prekliate, nie. Nie! My ťa nezastrelíme. Pozri Elf – my predsa chceme iba to, aby prestalo bojovanie. My nechceme tvoj život. Nikto ťa nechce zabiť.“

„De Franco, naše prostriedky sú vyčerpané. Chceme mier.“

„Aj my. Pozri, jednoducho urobíme zmluvu – chápeš čo ,zmluva' vlastne je?“

„Ja som zmluva.“

„Zmluva, chlape, zmluva je kus papiera. Navzájom si prisľúbime mier, vy sľúbite, že nás nenapadnete, my sľúbime, že vás nenapadneme, určíme naše hranice a potom jednoducho pôjdeš domov k žene a deťom. A aj ja pôjdem domov a to je všetko. Žiadne zomieranie viac. Žiadne zabíjanie.“

„Nie.“ Elfove oči iskrili v bledej maske. „Nie, de Franco, žiaden papier.“

„Urobíme mier papierom a atramentom. Napíšeme mier a uzatvoríme dohody a to stačí! My dodržiujeme to, čo hovoríme.“ „Potom to napíšete vo vašej reči.“

„Musíš to podpísať.. Napísať na to tvoje meno. A dodržať podmienky. To je všetko, rozumieš?“

„Dva dni. Podpíšem tvoj papier. Uzavriem tvoj mier. To neznamená vôbec nič. Náš mier leží vo mne. A ja som tu, aby som ho priniesol.“

„Prekliate, my predsa nezabíjame žiadnych ľudí kvôli zmluve!“

Oči, zelené ako more, zažmurkali. „Je to u jedného tak ťažké

a u miliónov tak jednoduché?"

„To je niečo iné?"

„Prečo?"

„Lebo... lebo... pozri, vojna je tu na zabíjanie, mier je tu na to, aby sa ostalo na žive."

„Nechápem, prečo bojujete. Nič, čo robíte, sa nám nezdá rozumným. Ale verím, že si takmer rozumieme. Hovoríme so sebou. Používame rovnaké slová. De Franco, nepokračujte v našom zabíjaní!"

„Len teba. Len teba, to myslíš? Prekliate, to je predsa bláznivé!"

„Stačil by pohár. Alebo výstrel, čo len chceš. De Franco, vari si ešte nikdy na nás nestrielal?"

„Bože, to predsa nie je to isté."

„Hovoríš, vám stačí papier. Papier zoberie preč všetky vaše chyby a urobí mier. Ale nám papier nestačí. Nikdy by som mu nedôveroval. Vy musíte urobiť aj môj mier. Aby obe strany vedeli, že je Úprimný. Ale my potrebujeme aj Saitasa od ľudí. Niekto musí prísť k nám."

De Franco tam sedel so zaťatými rukami. Ty myslíš, jednoducho prejsť na vašu stranu a nechať sa zabiť?"

„Posledné úmrtie."

„Prekliate, ty si skutočne bláznivý. Na to musíš dlho čakať, Elf."

„Ty nechápeš."

„Máš prekliate pravdu, ja nechápem. Vy ste ohromne krvilační blázni." De Franco sňal ruky zo stola, musel vstať, musel preč od tejto nekonečne trpezlivej, neľudskej tváre, od tejto tváre, čo medzitým už mohla celkom subtilne meniť svoj výraz, od tohto hlasu, ktorý ho nechal zabudnúť, odkiaľ slová pôvodne pochádzali. A potom ho napadli poslucháči, poslucháči, ktorí si robili poznámky, plukovníčka, ako na neho pozerala cez stôl. Informácie. Nešlo o to, vyhrať. Šlo o otázky. Zistiť, koľko len mohli. Mier už viac nebol témou. Mali do činenia so šílenstvom. S tvormi, s ktorými neexistoval žiaden mier. Elfi, čo zomierali, aby len nepriateľovi zasadili úder, ktorí sa zabíjali z rozmaru a nič si pritom nemysleli, keď vymazali život niekomu inému.

Ostal sedieť na svojej stoličke. Ešte raz sa zhlboka nadýchol. Dal dokopy myšlienky a napadlo ho ešte niečo, čo sa oplátilo

dozvedieť. „Čo ste urobili so zajatcami, od ktorých ste sa naučili našu reč? Môžeš mi to povedať?“

„Sú mŕtvi. Dali sme im čašu. Chceli ju jeden po druhom.“

„Skutočne?“

Znovu rozhodenie rúk, graciózných prstov. „Ja som tu kvôli všetkým chybám. Čo len chcete mať.“

„Prekliate, Elf!“

„Nevolaj ma tak!“ Hlas upadol do slabého spevavého tónu. Mysli na moje meno. Mysli na moje meno. De Franco!“

Musel vstať. Musel vstať a odísť od mimozemšťana, preč od tohto meravého pohľadu. Odrazil sa od stolu, obzrel sa a uvidel, že Elf sa obrátil. Saitas-Angan voňal ako niečo suché, podobné mošusu, ako korenie. Oči sa nikdy široko neotvorili, ostali žltými štrbinami. Sledovali ho.

„Hovor so mnou,“ povedal Elf. Hovor so mnou, de Franco!“

„O čom? O tom, že máme jedného z nás vydať vám? K tomu nepríde. Spôľahni sa na to! Nestane sa to! Nie sme blázniví.“

„Potom vojna neprestane.“

„Zdochnete, až do posledného chlapa.“

„Keď je to váš úmysel,“ povedal Elf, „potom áno. Neveríme, že chcete mier. Už nemáme žiadnu nádej. Preto som prišiel. A ostatní začínajú zomierať. Nie tichým spôsobom. Naše srdcia neostanú stáť. Budeme bojovať.“

„Myslíš, tam vonku na frontoch.“

„Ja zomriem tu, pokiaľ chceš. Nezastavím svoje srdce. Saitas to nemôže.“

„Prekliate, to predsa nie je to, o čo sa usilujeme. To nechceme!“

„Ani vy nemôžete zastaviť svoje srdcia. To viem. My nie sme krutí. Ešte stále dúfam, v teba. Ešte dúfam.“

„Nebude to fungovať. *My to nemôžeme urobiť*, rozumieš mi? Je to proti nášmu zákonu. Chápeš, čo je zákon?“

„Zákon?“

„Právo a bezprávie. Morálka. Nebesá, zabíjanie je bezprávie!“

„Potom ste urobili veľa bezprávia. Aj vy máte vaše chyby, de Franco. Ty si vojak, ako ja. Vieš, koľko je hoden tvoj život?“

„V tom máš prekliate pravdu, to viem. A ešte žijem.“

„Schádzame z kurzu. Blúdime. Ty chceš zomrieť pre vojnu, ale nie pre mier. To nechápem.“

„Ja to nechápem. Ty myslíš, my jednoducho zvolíme nejakého úbožiaka, a pošleme ho k vám.“

„Teba, de Franco. Teba prosím, urobiť mier.“

„Prekliate!“ Potriasol hlavou, šiel k dverám, do čerta s plukovníčkou, do čerta s poslucháčmi. Jeho ruka sa triasla, keď sa dotkol prepínača a obával sa, že to bolo vidieť. Ukončiť vojnu. „Čerta starého urobím.“

Dvere zahučali a roztvorili sa. Očakával strážu. Očakával...

Chodba bola prázdna, čisté panely, kachličkovaná podlaha. Na kachličkách ležal tmavý, okrúhly predmet, podivne symetrický a škaredý ako všetky veci, určené na zabíjanie. Granát. Funkcie schopný granát.

Poskočilo mu srdce. V svojom boku cítil rám dverí, na kožu mu vyronil studený pot, zovrelo mu vnútornosti. Visel tam, pozeral na tú vec a ona nezmizla. Začal sa triasť na celom tele, akoby už bola odistená.

„Plukovníčka Finnová!“ Otočil sa v dverách a zreval do neviditeľných monitorov. „Plukovníčka Finnová – odvedte ma odtiaľto!“

Nikto neodpovedal. Žiadne dvere sa neotvorili. Elf tu sedel a cível na neho, jeho tvár takmer vyjadrovala niečo ako zdesenie, tak silne, ako tu ešte nikdy neukazoval jeho výraz tváre.

„Plukovníčka! Plukovníčka! Prekliate!“

Ticho zostávalo. Elf sa zdvihol, stál tu a pozeral na neho očividne nechápavo, ako by mal podozrenie, že vidí pred sebou človeka, prepadnutého šílenstvom.

„Nechali nám tu dar,“ povedal de Franco. Chvel sa mu hlas a pokúsil sa toto chvenie potlačiť. „Nechali nám tu prekliaty darček, Elf. A zavreli nás.“

Elf na neho cível; a de Franco vyšiel do chodby, zohol sa a zdvihol smrtiaci, čierny valec – držiac ho vo výške. „To je jeden z vašich, Elf.“

Elf stál vo dverách. Jeho oči pozerali dolu, oči vystríhaného obrazu svätca, a keď vzhliadli, bolo vidieť farbu na bielej koži. Dlhá ruka bez nechtov sa dotkla rámu dverí, Elf premýšľal o ňom a zákernosti ľudí.

„To je ich spôsob?“

„Môj to nie je!“ Pevne zovrel v dlani valec, ktorý bol v svojej smrteľnosti podobný a súčasne nepodobný každej zbrani, akú kedy držal v rukách. „Môj to prekliate určite nie je!“

„Nemôžeš von!“

Šok zablokoval jeho schopnosť myslenia. Na okamih nemohol sformulovať nijakú jasnú myšlienku. Potom šiel dolu koridorom k hlavným dverám a pokúsil sa ich otvoriť. „Zamknuté,“ zavolal na Elfa, ktorý ho nasledoval po chodbe. Oni dvaja sami. De Franco šiel zase späť a po ceste skúšal dvere. Cítil sa zvláštne omámený. Chodba sa stala neskutočnou, jeho elfský spoločník patrila niekam inde, presne ako on. „Prekliate, čo si len pritom mysleli?“

„Oni súhlasili,“ povedal Elf. „Oni súhlasili, de Franco.“

„Stratili rozum!“

„Jedny dvere ešte zatvárajú, pravda? Môžeš ochrániť svoj život.“

„Ešte stále odhodlaný na samovraždu?“

„Tebe sa nič nestane.“

„Do čerta s nimi!“

Elf sa objal rukami, ako by aj on cítil chlad. Plukovníčka nám poskytla čas. Skončil?“

„Ešte nie celkom.“

„Pod' a sadni si ku mne! Sadni si a rozprávaj sa so mnou, môj priateľ.“

„Už je čas?“ pýta sa Elf, keď de Franco znovu pozerá na svoje hodinky. A de Franco vzhliada na neho.

„Ešte päť minút. Takmer.“ De Francov hlas znie zachrípnuto.

Elf má v ruke kus papiera. Podáva mu ho. Na stole medzi nimi leží pero. Vedľa neho granát. „Napísal som váš mier. Podpísal som ho mojím menom. Daj tam tvoje.“

„Ja som nikto. Ja predsa nemôžem, preboha, podpísať žiadnu zmluvu?“ De Francova tvár je biela. Trasú sa mu pery. „Čo si napísal?“

„Mier,“ hovorí Elf. „Napísal som len mier. Vari to musí byť ešte viac?“

De Franco berie hárok. Pozerá na neho. A zrazu berie pero a takisto sa podpisuje, divokou čarbanicou. A odkladá pero. „Tu,“ hovorí. „Tu, teraz stojí na tom moje meno.“ A o okamih neskôr:

„Keby som mohol aj to druhé... Ó, bože, mám strach. Mám strach!“

„Nepotrebuješ ísť do môjho mesta,“ hovorí ticho Elf. Jeho hlas kolíše ako de Francov. „De Franco – tu, tu, oni predsa všetko nahrávajú. Pod’ so mnou! Teraz! Záznam ostane! My máme náš mier, ty a ja, urobíme ho spoločne, tu, teraz. Posledné úmrtie. Neopusti ma! My môžeme ukončiť túto vojnu.“

De Franco ostáva na okamih sedieť. Berie granát zo stredy stola, vystrie ruku s granátom cez stred. Pozerá iba na Elfa, inak nič. „Poistka je pre teba,“ hovorí. „Pohni! Ty ju vytiahneš. Ja podržím granát.“

Elf vystiera ruku, berie poistku a vyťahuje ju. Rýchlo.

De Franco kladie granát doprostred stola, hýbu sa mu ústa, keď nehlučne počíta. Ale potom dvíha pohľad a pozerá na Elfa a Elf pozerá na neho. De Franco sa dokáže usmiať. „Počítal si so mnou v tejto veci?“

Obrazovka puká.

Zamestnankyňa natiahla ruku a vypla monitor a Agnes Finnová na chvíľu pozerala mimo sediacich v kancelárii, do prázdna. Slzy boli u nej zriedkavosťou. Teraz jej stáli v očiach a nechcela sa pozeráť na vyšetrovací výbor, ktorý sa tu zhromaždil.

„Sme povinní, previesť vyšetrovanie,“ povedal muž z veliteľstva armády. „Dnes poobede si vypočujeme výpoveď majora.“

„Zodpovednosť leží na mne,“ povedala Finnová.

To bolo dohovorené v štábe. Všetko bolo zaranžované, výsluch, formality.

Niektu musel byť obetovaný. Mohol to byť aj niekto z Pozemnej taktiky, keby vec dopadla inak. Možno by ju Hlavné veliteľstvo krylo. Záznamy sa dali vymazať. Páska sa dala vyhlásiť za tajnú. Generálmajor, čo jej odovzdal celú tú šlamastiku a potom sa stiahol, vybavil všetko cez podriadených. On sám bol von z celej veci.

„Ten papier, plukovníčka.“

Vzhladla, posunula späť cez písací stôl jednoduchý kus papiera. Člen výboru ho vzal k sebe a vložil ho do obalu. Starostlivo.

„To je viac, než usvedčujúci predmet,“ povedala. „To je

zmluva. Domorodci to vedia.“

Opustili jej kanceláriu, nie celkom šťastní so svojim oficiálnym hľadaním viny a niekoho, komu by ju mohli oficiálne zavesiť.

Už sa zbalila. Pocestuje späť v tej istej lodi ako mŕtvola Elfa, až na Pelle a Downbelow. Tam mŕtvolu pochovajú na planéte.

Nikto nebol prekvapený, keď po vysielaní pásky prišla odpoveď Elfov. Nádeje stúpali, keď na to prestali boje a na fronte na objavila delegácia Elfov, ale boli trochu zmätení, keď Elfovia sa pozreli na obe mŕtvoly a potom požadovali de Francovu. Len de Francovu.

Vybudovali mu kamenný hrob na rovine, roztrhanej granátmi, kamenný pomník a napísali naň všetko, čo o ňom vedeli: „Bol som John Rand de Franco“ stálo tam vytesané na tabuli. „Narodil som sa na vesmírnej stanici, vzdialenej odtiaľto dvadsať svetelných rokov. Opustil som moju matku a bratov. Priatelia, ktorých som mal, boli vojaci a veľa z nich zomrelo predo mnou. Prišiel som bojovať a zomrel som za mier, aj keď moja strana bola stranou víťazov. Zomrel som rukou Angana Anassidi a on zomrel mojou rukou za mier a na konci nášho života sme boli priatelia“.

Elfovia – „Suilti“ bolo meno, ktorým sa sami označovali – prichádzali na toto miesto a kladli tam hodvábne stuhy a kytice kvetín – kvetiny v tomto bezútešnom okolí; a tisíce ich smútilo a plakalo ich vlastným spôsobom, bez slz a bezvýrazne.

Za svojim nepriateľom.

Jeden z nich bol na ceste k ľuďom. Aby ho ľudia mohli oplakávať. „Bol som Angan Anassidi“, bude stáť na jeho hrobe; a všetky tie ostatné, správne veci. Možnože žiaden človek nepreleje ani slzu. Okrem veteránov z Krajiny Elfov, keď sa vrátili domov, ak sa dostali na tento svet – oni by možno plakali, ako Agnes Finnová, na jej spôsob, a za ich. vlastnými mŕtvymi, pred schránkou mimozemšťana.

Koniec